



Finansira Evropska unija

# Smjernice za podnosiocce prijava

*Poziv potencijalnim korisnicima bespovratnih sredstava za mjeru podrške investicijama u primarnu poljoprivrednu proizvodnju*

Novembar, 2022. godina



# SADRŽAJ

1.	INFORMACIJE O JAVNOM POZIVU .....	4
1.1.	Informacija o projektu EU4AGRI uz čiju podršku se realizuje ovaj javni poziv .....	4
1.2.	Zaštita podataka.....	4
1.3.	Ciljevi mjere podrške poljoprivrednim gazdinstvima .....	4
1.4.	Očekivani rezultati mjere podrške primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji.....	5
2.	PRAVILA JAVNOG POZIVA.....	5
2.1.	Prihvatljivi podnosioci prijava (ko može podnijeti prijavu za dodjelu bespovratnih sredstava) .....	5
2.2.	Neprihvatljivi podnosioci prijava.....	6
2.3.	Prihvatljivi poljoprivredni sektori .....	7
2.4.	Prihvatljiva geografska regija za projekte .....	7
2.5.	Zahtjevi za ispunjenje standarda.....	7
2.6.	Visina bespovratnih sredstava kroz mjeru podrške investicijama u primarnu proizvodnju .....	7
2.7.	Kriteriji za ocjenjivanje zaprimljenih prijava .....	9
2.7.1.	Opći kriteriji prihvatljivosti podnosilaca prijava .....	9
2.7.2.	Posebni kriteriji prihvatljivosti podnosilaca prijava.....	11
2.7.3.	Kvalitativni kriteriji prihvatljivosti podnosilaca prijava.....	14
2.8.	Pravila za korištenje bespovratnih sredstava.....	14
2.8.1.	Prihvatljive aktivnosti .....	14
2.8.2.	Prihvatljive investicije i troškovi .....	15
2.8.3.	Neprihvatljive investicije i troškovi .....	23
2.8.4.	Sadržaj ponude.....	24
2.9.	Rokovi završetka predloženog projekta.....	25
3.	NAČIN PODNOŠENJA PRIJAVA I NJIHOVO OCJENJIVANJE.....	25
3.1.	Potrebna dokumentacija .....	25
3.2.	Način dostave prijave .....	27
3.3.	Krajnji rok za podnošenje prijave .....	27
3.4.	Dodatne informacije.....	27
3.5.	Informisanje potencijalnih podnosioca prijava o javnom pozivu.....	27
4.	BODOVANJE I ODABIR KORISNIKA BESPOVRATNIH SREDSTAVA.....	28
4.1.	Ocjena složenog poslovnog plana/projektog prijedloga .....	28
	Korak 1: Provjera administrativne usklađenosti i ispunjenosti općih i posebnih kriterija.....	28
	b.) Bodovanje prijava na osnovu kvalitativnih kriterija.....	29
	Korak 3: Kontrola i ocjena podnosioca prijave i poslovnog plana/projektog prijedloga.....	33
	Korak 4: Posjeta na terenu .....	35
5.	OBAVIJEST O REZULTATIMA POZIVA.....	35
6.	ODLUKA O DODJELI SREDSTAVA I POTPISIVANJE UGOVORA .....	36
7.	NAČIN ISPLATE SREDSTAVA.....	37
8.	PODRŠKA U TOKU REALIZACIJE INVESTICIJA.....	37
9.	IZVJEŠTAVANJE I PRAVDANJE TROŠKOVA ZA PREDMETNU INVESTICIJU .....	37
10.	KONTROLA REALIZACIJE INVESTICIJE I PRAĆENJE.....	37
11.	PROMOCIJA PROJEKATA I OZNAČAVANJE OBJEKATA I OPREME FINANSIRANIH KROZ MJERU PODRŠKE PROJEKATA.....	38
12.	IZMJENE I/ILI ISPRAVKE JAVNOG POZIVA.....	38
	PRILOZI .....	39

## Lista skraćenica

<b>BD</b>	Brčko Distrikt
<b>BiH</b>	Bosna i Hercegovina
<b>EBITDA</b>	Dobit prije kamata, poreza i amortizacije (engl. <i>Earnings Before Interest Tax Depreciation and Amortization</i> )
<b>ERP</b>	Planiranje resursa preduzeća (engl. <i>Enterprise Resource Planning</i> )
<b>EU</b>	Evropska unija
<b>EUR</b>	Euro
<b>EU4AGRI</b>	Podrška Evropske unije konkurentnosti poljoprivrede i ruralnom razvoju u Bosni i Hercegovini (engl. <i>European Union Support to Agriculture Competitiveness and Rural Development in Bosnia and Herzegovina</i> )
<b>FBiH</b>	Federacija Bosne i Hercegovine
<b>IoT</b>	Internet stvari (engl. <i>Internet of Things</i> )
<b>IPARD</b>	Instrument prepristupne pomoći za ruralni razvoj (engl. <i>Instrument for Pre-Accession in Rural Development</i> )
<b>IRR</b>	Interna stopa povrata (engl. <i>Internal Rate of Return</i> )
<b>KM</b>	Konvertibilna marka
<b>MUP</b>	Ministarstvo unutrašnjih poslova
<b>NPV</b>	Neto sadašnja vrijednost (engl. <i>Net present value</i> )
<b>PDF</b>	Prijenosni format dokumenata (engl. <i>Portable Document Format</i> )
<b>PDV</b>	Porez na dodanu vrijednost
<b>RPG</b>	Registar poljoprivrednih gazdinstava
<b>RS</b>	Republika Srpska
<b>ULO</b>	Izuzetno nizak kiseonik (engl. <i>Ultra Low Oxygen</i> )
<b>UN</b>	Ujedinjene nacije (engl. <i>United Nations</i> )
<b>UNDP</b>	Razvojni program Ujedinjenih nacija (engl. <i>United Nations Development Programme</i> )
<b>VKB</b>	Veterinarski kontrolni broj
<b>ZK</b>	Zemljišnoknjižni

## 1. INFORMACIJE O JAVNOM POZIVU

### 1.1. Informacija o projektu EU4AGRI uz čiju podršku se realizuje ovaj javni poziv

Javni poziv potencijalnim korisnicima bespovratnih sredstava za mjeru podrške investicijama u primarnu poljoprivrednu proizvodnju će se realizovati uz podršku Projekta „Podrška Evropske unije konkurentnosti poljoprivrede i ruralnom razvoju u BiH“ - EU4AGRI.

Projekat ima za cilj da modernizira poljoprivredno-prehrambeni sektor i poboljša ruralnu ekonomiju povećavajući konkurentnost poljoprivredne proizvodnje, poslova i usluga, ublažavajući negativne ekonomske efekte pandemije COVID-19 na poljoprivredno-prehrambena preduzeća i operatere ruralnog turizma, te osiguravajući kontinuitet njihovog poslovanja.

Projekat provodi Razvojni program Ujedinjenih nacija (UNDP) u Bosni i Hercegovini (BiH) u partnerstvu sa Češkom razvojnom agencijom. Projekat finansira Evropska unija (EU).

**Ovaj javni poziv kao i smjernice za potencijalne podnosiocce prijava se isključivo odnose na mjeru podrške primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji<sup>1</sup>.**

### 1.2. Zaštita podataka

UNDP osigurava zaštitu ličnih podataka odgovorno i u skladu s pravilima UNDP-a, najboljim praksama struke i tehničkim i finansijskim mogućnostima, sljedeći načela zakonitosti, pravičnosti i transparentnosti. Svi podaci koje budu dostavili podnosioci prijava će se koristiti isključivo za potrebe UNDP-a i Projekta.

### 1.3. Ciljevi mjere podrške poljoprivrednim gazdinstvima

U cilju postizanja održive poljoprivrede, kontrolisane upotrebe prirodnih resursa i uvođenja dobrih praksi Projekat očekuje ostvarivanje sljedećih ciljeva kroz provedbu mjere podrške investicijama u razvoj primarne poljoprivredne proizvodnje:

- Doprinos stabilizaciji/jaćanju proizvodne konkurentnosti i povećanju nivoa produktivnosti primarne poljoprivredne proizvodnje kroz modernizaciju i uvođenje novih tehnologija, inovacije i stvaranje dodane vrijednosti poljoprivrednih proizvoda;
- Unapređenje kvaliteta proizvoda, higijene i sigurnosti hrane kroz uvođenje standarda kvaliteta;
- Promovisanje dobrih poslovnih praksi (poljoprivrednih, sigurnosnih uslova na radu i dr.) i održivog razvoja putem poboljšanja upravljanja prirodnim resursima, zaštite okoliša, zaštite radnika i sigurnosti hrane;
- Doprinos ublažavanju posljedica nastalih uslijed pandemije COVID-19, pouzdano osiguranje snabdijevanje prerađivačkih kapaciteta sa sirovinom i domaćih potrošača sa svježim proizvodima, te korištenje novonastalih poslovnih prilika za pozicioniranje domaćih i pristup novim tržištima u BiH, okruženju, EU i svijetu.

**NAPOMENA:** Svi poslovni planovi koji nisu u skladu sa ciljevima i očekivanim rezultatima Smjernica za javni poziv neće biti razmatrani.

<sup>1</sup> Pod primarnom poljoprivrednom proizvodnjom podrazumijevamo proizvodnju biljaka i životinja koja kao rezultat ima gotovi prehrambeni proizvod ili sirovinu za proizvodnju prerađenih prehrambenih proizvoda, uključujući njihovo skladištenje i pakovanje pri čemu ne dolazi do promjene fizičkih, hemijskih ili bioloških karakteristika tih proizvoda.

#### 1.4. Očekivani rezultati mjere podrške primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji

Kroz provedbu ove mjere podrške očekuju se sljedeći rezultati:

- uspješno realizovano minimalno 20 investicijskih projekata sa elementima modernizacije i tehnoloških unapređenja u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji;
- poboljšana produktivnost kod minimalno 20 primarnih poljoprivrednih proizvođača za 5% do kraja trajanja projekta (mart 2024.) u odnosu na baznu godinu (2022.), kao i smanjeni troškovi proizvodnje kod primarnih poljoprivrednih proizvođača unutar prihvatljivih sektora kroz investicije u modernizaciju i tehnološko unapređenje proizvodnih procesa;
- povećani prihodi kod minimalno 20 primarnih poljoprivrednih proizvođača za 20% do kraja trajanja Projekta (mart 2024.) u odnosu na baznu godinu (2022.);
- kreirano minimalno 20 novih radnih mjesta.

## 2. PRAVILA JAVNOG POZIVA

Pravila javnog poziva definišu prihvatljive podnosiocima prijava, aktivnosti i troškove te osnovne kriterije i zahtjeve koje podnesene prijave moraju zadovoljiti kako bi bile uzete u obzir za sufinansiranje.

### 2.1. Prihvatljivi podnosioci prijava (ko može podnijeti prijavu za dodjelu bespovratnih sredstava)

Prihvatljivi podnosioci prijava za dodjelu bespovratnih sredstava u okviru mjere podrške mogu biti

- **obrti/samostalni preduzetnici,**
- **zadruga i**
- **preduzeća**

koja se aktivno bave najkasnije od 31.03.2021. godine primarnom poljoprivrednom proizvodnjom u sektorima opisanim u dijelu 2.3. *Prihvatljivi poljoprivredni sektori*, i koji:

- su imali godišnji prihod u 2022. godini ne veći od 8 miliona KM i prihod povezanih lica/društva<sup>2</sup> u 2022. godini ne veći od 15 miliona KM,
- su upisani u registar poljoprivrednih gazdinstava/registar pčelara/registar proizvođača sadnog materijala najkasnije 31.03.2021.,
- u vlasničkoj strukturi nemaju udio javnog kapitala ili glasačkih prava tog javnog kapitala.

Podnosioci prijava mogu podnijeti **samo jednu prijavu** na ovaj javni poziv. Podnosioci mogu da podnesu prijave **isključivo samostalno**, što znači da prijave više podnosilaca u okviru jednog prijedloga ili poslovnog plana neće biti uzete u obzir. **Podnosioci prijava su odgovorni za realizaciju poslovnog plana uključujući i finansijske obaveze.**

**Podnosioci prijave koji su u prethodnom periodu koristili finansijsku podršku kroz mjeru podrške za primarnu poljoprivrednu proizvodnju (odnosi se na mjeru financiranu od strane EU4AGRI) se smatraju neprihvatljivim podnosiocima.**

**Podnosilac prijave koji sa Projektom ima već jedan aktivni ugovor koji se odnosi na mjeru podrške investicijama u prerađivačke kapacitete i marketing poljoprivredno-prehrambenih proizvoda mora u**

<sup>2</sup> Povezana lica su fizička i pravna lica koja su međusobno povezana vlasništvom nad kapitalom ili upravljanjem kapitalom ili na drugi način povezana radi postizanja zajedničkih poslovnih ciljeva, tako da poslovanje i rezultati poslovanja jednog lica mogu značajno uticati na poslovanje, odnosno rezultate poslovanja drugog lica. Povezanim licima smatraju se i lica koja su međusobno povezana: 1) kao članovi porodice, 2) tako da jedno lice, odnosno lica koja se smatraju povezanim licima u skladu sa prethodno navedenim, zajedno, posredno ili neposredno, učestvuju u drugom licu/licima,

**potpunosti realizovati investiciju iz aktivnog ugovora (npr. dobiti odobrenje na Izvještaj o investiciji), te u potpunosti ispuniti sve njime propisane obaveze, uključujući i one po osnovu zapošljavanja kao i ostvariti povećanje prihoda u skladu sa dinamikom navedenom u poslovnom planu.**

Podnosioci prijava trebaju ispunjavati sve uslove definisane ovim smjernicama, odnosno prijedlog projekta treba da bude pripremljen u skladu sa zahtjevima i karakteristikama datim u smjernicama i prijavnom paketu, uključujući i obrazac poslovnog plana i druge odgovarajuće priloge. Također, projektni prijedlog mora biti u skladu sa gore navedenim ciljevima i doprinijeti ostvarivanju očekivanih rezultata ovog javnog poziva.

## **2.2. Neprihvatljivi podnosioci prijava**

Projekti neće odobriti podršku podnosiocima prijava koji:

- su fizička lica;
- su kroz prijavu dostavili neistinite i netačne informacije i popratnu dokumentaciju;
- su u postupku predstečajne nagodbe ili likvidacije;
- nisu registrovani na području BiH;
- nisu ispunili obaveze plaćanja dospjelih poreza i doprinosa za penziono i zdravstveno osiguranje u skladu sa zakonskim odredbama;
- nemaju izmirene sve obaveze prema svojim zaposlenicima, po bilo kojoj osnovi;
- su osuđeni za kazneno djelo vezano za svoje poslovanje na temelju pravosnažne presude;
- u periodu od 3 godine (ili od datuma registracije ako su registrovani kraće od 3 godine) imaju neispunjenih obaveza za dodijeljene poticajne mjere entitetskih ministarstava, odnosno relevantnih institucija Brčko Distrikta BiH (BD);
- nisu ispoštovali sve obaveze ugovora sklopljenih po osnovu ranije odobrenih projekata koji su realizovani uz finansijsku podršku projekata finansiranih i/ili implementiranih od strane UNDP;
- imaju u vlasničkoj strukturi udio javnog kapitala ili glasačkih prava tog javnog kapitala;
- su ostvarili negativan poslovni rezultat u 2022. godini;
- su ostvarili godišnji prihod u 2022. godini veći od 8 miliona KM (15<sup>3</sup> miliona KM zajedno sa povezanim licima);
- vlasnik i/ili odgovorno lice obnašaju javnu funkciju, ili su zaposleni u institucijama vlasti;
- su bili predmetom pravosnažne presude za prijevaru.

Dodatno, kod ocjene podnosioca prijava razmatrat će se prihvatljivost njihovih poslovnih praksi. Projekti neće odobriti podršku podnosiocima prijava koji:

- krše ili učestvuju u zloupotrebi ljudskih prava, uključujući prava manjinskih naroda;
- upotrebljavaju ili tolerišu prisilan ili nametnuti rad;
- upotrebljavaju ili tolerišu najgore oblike dječjeg rada;
- sudjeluju u proizvodnji, trgovini ili distribuciji:
  - **oružja i/ili municije** ili njihovih sastavnih dijelova, te replike oružja koja se prodaju djeci;
  - **alkoholnih pića** (osim piva i vina);
  - **duhana ili duhanskih proizvoda**; i
  - **opreme i/ili organizovanja djelatnosti kockanja**, kockarnica, kladionica i sličnih poduhvata organizovanja igara na sreću;
- krše sankcije UN-a, relevantne konvencije, ugovore i rezolucije ili su na UN-ovim popisima o neprihvatljivosti;
- su uključeni u proizvodnju, prodaju i distribuciju pornografije;

---

<sup>3</sup> Prosti zbroj ostvarenih prihoda korisnika i povezanih lica (a ne konsolidovani podaci)

- se bave nezakonitom proizvodnjom ili prodajom ili distribucijom bilo kojeg proizvoda, ili se bavi aktivnošću koja se smatra nezakonitom prema domaćim zakonima ili propisima ili prema međunarodnim konvencijama i sporazumima ili onima koji podliježu međunarodnom postepenom ukidanju ili zabrani;
- proizvode ili upotrebljavaju ili trguju nevezanim azbestnim vlaknima ili proizvodima koji sadrže azbest;
- se bave aktivnostima koje su zabranjene domaćim zakonima ili međunarodnim konvencijama koje se odnose na zaštitu resursa biološke raznolikosti ili kulturne baštine;
- su izloženi kontroverzama i/ili drugim radnjama prije ili tokom provođenja Javnog poziva i koje mogu imati negativan uticaj na reputaciju UNDP-a, Projekta, donatora ili institucionalnih partnera, uključenih u provedbu projektnih aktivnosti.

### **2.3. Prihvatljivi poljoprivredni sektori**

Za podršku investicijama u primarnu poljoprivrednu proizvodnju prihvatljivi su svi projekti koji se isključivo odnose na sljedeće poljoprivredne sektore:

- proizvodnja mlijeka;
- proizvodnja mesa;
- uzgoj žitarica i uljarica;
- uzgoj voća, uključujući vinogradarstvo i masline;
- uzgoj povrća;
- proizvodnja sadnog materijala (sadnice voća, presadnice povrća i sjemenski krompir);
- proizvodnja jaja;
- uzgoj ribe;
- uzgoj začinskog bilja, ljekobilja, i gljiva;
- proizvodnja meda.

### **2.4. Prihvatljiva geografska regija za projekte**

U okviru ovog javnog poziva prihvatljive su prijave za projekte koji će se izvoditi na **teritoriji BiH**.

Prijave za projekte koji se odnose na investicije u primarnu proizvodnju čije je sjedište nosioca prijave registrovano ili se proizvodnja odvija na lokalitetu preko 600 metara nadmorske visine dobit će prednost, te će biti dodatno bodovane u skladu s tabelom za bodovanje, datom u dijelu 4. *Bodovanje i odabir korisnika bespovratnih sredstava*.

### **2.5. Zahtjevi za ispunjenje standarda**

Investicije finansirane putem Projekta moraju biti realizovane u skladu sa standardima iz važećih zakonskih i podzakonskih akata koji se odnose na zaštitu i sigurnost na radu, sigurnost hrane, zaštitu okoliša, javno zdravstvo, dobrobit i zdravlje životinja te zaštitu bilja.

Nakon završetka investicije, projektni tim zajedno sa predstavnicima partnerskih institucija, će vršiti kontrolu ispunjenja pomenutih standarda od strane odabranih korisnika.

### **2.6. Visina bespovratnih sredstava kroz mjeru podrške investicijama u primarnu proizvodnju**

#### **2.6.1. Ukupna raspoloživa sredstva**

Ukupna raspoloživa sredstva za podršku investicijama u primarnoj proizvodnji iznose **3.5 miliona KM**. Ukoliko se po ovom pozivu zaprimi veći broj kvalitetnih prijava koje prevazilaze raspoloživa sredstva, Projekat zadržava pravo da povećaju iznos raspoloživih sredstva.

Projekat zadržava pravo da ne dodijeli sva raspoloživa sredstva u slučaju da kvalitet projektnih prijedloga ne ispuni očekivanja i definisane kriterije.

### **2.6.2. Visina pojedinačnih iznosa za finansiranje i udio sufinansiranja korisnika**

Bespovratna sredstva po jednoj prijavi mogu iznositi **od 15.000 KM do maksimalno 300.000 KM (bez PDV-a)**.

Za svaki projekat podnosilac prijave mora osigurati vlastito sufinansiranje u iznosu od **minimalno 35% ukupnog iznosa prihvatljivih troškova predložene investicije, izuzev za sektor proizvodnje voća i povrća gdje vlastito sufinansiranje iznosi minimalno 30%**.

**Maksimalni iznos bespovratnih sredstava kroz mjeru podrške je 65% ukupnog iznosa prihvatljivih troškova predložene investicije za sve sektore, osim za sektor voća i povrća gdje je 70% ukupnog iznosa prihvatljivih troškova predložene investicije.**

Na primjer, ukoliko obrt/samostalni preduzetnik, zadruga ili preduzeća, kao podnosilac prijave, podnosi projekat koji se realizuje u sektoru proizvodnje mesa, a čija ukupna vrijednost prihvatljivih troškova je 200.000 KM, vlastito sufinansiranje mora iznositi minimalno 70.000 KM, dok finansiranje iz mjere podrške iznosi 130.000 KM.

Ukoliko se projekat iste vrijednosti ukupnih prihvatljivih troškova realizuje u sektoru uzgoja voća (ili povrća), podnosilac (obrt/samostalni preduzetnik, zadruga ili preduzeća) je obavezan osigurati minimalno finansijsko učešće od 60.000 KM, dok finansiranje iz mjere podrške iznosi 140.000 KM.

**Sufinansiranje mora biti novčano** iz vlastitih sredstava, te se učešće neke druge vrste<sup>4</sup> neće uzimati u obzir. Podnosilac prijave će obezbijediti podatke o izdvojenim finansijskim sredstvima kroz prijavni obrazac i budžet, zajedno sa pismom namjere o minimalnom iznosu sufinansiranja.

Nakon odobrenja projekata, budući korisnici će imati mogućnost da izaberu između dva načina isplate odobrenih sredstava i to:

1. avansna isplata i
2. refundiranje troškova.

Ukoliko odabrani korisnici odaberu način avansne isplate **morat će dostaviti bankovnu garanciju** na ukupan traženi iznos finansiranja od strane Projekta kroz mjeru podrške. Bankovna garancija se treba izdati na period trajanja Ugovora i dodatna dva mjeseca, a treba uključiti traženi iznos finansiranja od strane Projekta i iznos PDV-a (na iznos odobrene finansijske podrške). Na primjer, ukoliko je iznos projekta 450.000 KM, gdje se kroz mjeru podrške finansira 200.000 KM kroz projekt, iznos bankovne garancije će iznositi 234.000 KM sa uključenim PDV-om.

---

<sup>4</sup> Na primjer donacije treće strane, cesije, kompenzacije i slično.



Ukoliko odabrani korisnici odaberu način isplate sredstava putem refundiranja troškova, Projekat će odobrene i ugovorene iznose podrške isplatiti nakon završetka provođenja SVIH projektnih aktivnosti i dostavljanja dokaza o ispunjenju svih ugovornih obaveza koje su sastavni dio ugovora o finansiranju.

Troškovi izdavanja bankovnih garancija se smatraju neprihvatljivim troškovima u okviru ovog javnog poziva. Projekat će dostaviti primjer teksta bankovne garancije svim korisnicima koji budu odabrani za podršku.

U slučaju da korisnik po implementaciji projekta **ne ostvari planiranu razinu pokazatelja** navedenih u podnesenoj prijavi i Ugovoru o podršci, Projekti imaju pravo **zatražiti od korisnika da izvrši povrat ukupnih (ili dijela) uplaćenih novčanih sredstava**. Korisnik je obavezan da **u potpunosti ispuni obaveze po osnovu zapošljavanja kao i ostvariti povećanje prihoda u skladu sa dinamikom navedenom u poslovnom planu u toku trajanja Ugovora o finansijskoj podršci**. Projekti mogu donijeti i posebnu odluku o izmjeni ugovornih obaveza u slučaju vanredne situacije koje utječu na poslovanje, a van kontrole su korisnika (epidemiološke mjere, prirodne nepogode i sl.).

Više informacija o načinu plaćanja se nalazi u dijelu 7. *Način isplate sredstava*.

## 2.7. Kriteriji za ocjenjivanje zaprimljenih prijava

Zaprimljene prijave za finansiranje putem mjere podrške poljoprivrednim gazdinstvima (primarna poljoprivredna proizvodnja) će se evaluirati na osnovu niže opisanih **općih, posebnih i kvalitativnih kriterija prihvatljivosti podnosioca prijave**.

### 2.7.1. Opći kriteriji prihvatljivosti podnosioca prijave

Podnosilac prijave i poslovni plan moraju ispuniti sve ispod navedene opće kriterije koji se smatraju eliminatornim:

- 1) podnosilac prijave je dostavio potpuni prijavni paket u elektronskom formatu;
- 2) podnosilac prijave ima sjedište na teritoriji BiH;
- 3) osoba koja podnosi zahtjev u ime podnosioca prijave mora biti isključivo vlasnik ili odgovorno lice podnosioca prijave;
- 4) podnosilac prijave se aktivno bavi primarnom proizvodnjom koja je predmet prijave najkasnije od 31.03.2021. godine;
- 5) podnosilac prijave je upisan u registar poljoprivrednih gazdinstava/registar pčelara/registar proizvođača sadnog materijala najkasnije do 31.03.2021. godine;
- 6) podnosilac prijave je ažurirao podatke u Registru poljoprivrednih gazdinstava (RPG) za posmatrane godine poslovanja (2021. i 2022.);
- 7) obrt/samostalni preduzetnik, preduzeće ili zadruga je imalo godišnji prihod **manji od 8 miliona KM** u 2022. godini i **manje od 15 miliona KM** uključujući i povezana lica (dokaz: dostavljeni bruto bilansi za 2022. godinu. Ovo uključuje i bruto bilanse za sva povezana lica (konsolidacija rezultata nije prihvatljiva);
- 8) planirana investicija će se realizovati na teritoriji BiH;
- 9) zemljište na kome se realizuje investicija je u vlasništvu podnosioca prijave (ukoliko je relevantno-izgradnja novog objekta) ili podnosilac prijave posjeduje koncesiju ili ugovor o najmu čije trajanje je najmanje 10 godina počev od datuma objave ovog Javnog poziva (vlasnik zemljišta ne može biti osoba koja obnaša javnu/izvršnu funkciju). Ugovori moraju biti ovjereni kod notara;
- 10) objekat na koji se investicija odnosi je u vlasništvu podnosioca prijave ili podnosilac prijave posjeduje koncesiju ili ugovor o najmu čije trajanje je najmanje 10 godina (vlasnik objekta ne može biti osoba

koja obnaša javnu/izvršnu funkciju) počev od datuma objave ovog Javnog poziva (ukoliko je relevantno – rekonstrukcija, sanacija, adaptacija i/ili opremanje postojećeg objekta). Ugovori moraju biti ovjereni kod notara;

- 11) objekat/ti u kojima će se instalirati oprema koja je predmet investicije mora imati važeću upotrebnu dozvolu/e te ukoliko je primjenjivo i veterinarski kontrolni broj (VKB);
- 12) za sve građevinske i zanatske radove obuhvaćene projektnim prijedlogom: i) ukoliko se radi o radovima na postojećem objektu (uključuje sanaciju, adaptaciju, rekonstrukciju) podnosilac prijave će ukoliko bude odabran za financijsku podršku biti u obavezi dostaviti dozvolu za građenje najkasnije do podnošenja prvog zahtjeva za isplatu financijskih sredstava ili mišljenje nadležnog organa da za predmetne radove na objektu nije potrebna građevinska dozvola; ii) ukoliko se radi o izgradnji novog objekta podnosilac prijave će ukoliko bude odabran za financijsku podršku biti u obavezi dostaviti dozvolu za građenje najkasnije do podnošenja prvog zahtjeva za isplatu financijskih sredstava ili mišljenje nadležnog organa da za predmetne radove nije potrebna građevinska dozvola. ;
- 13) planirana investicija se odnosi na samo jedan od prihvatljivih sektora za podršku<sup>5</sup> (u skladu sa poglavljem 2.3. Prihvatljivi poljoprivredni sektori za podršku);
- 14) troškovi usluga navedenih u projektnom prijedlogu ne mogu iznositi više od 15% od tražene financijske podrške<sup>6</sup>;
- 15) troškovi nabavke prihvatljivih obrtnih sredstava ne mogu iznositi više od 8% tražene financijske podrške<sup>7</sup>;
- 16) podnosilac prijave je obvezbijeo finansiska sredstva za sufinansiranje projekta u minimalnom iznosu zahtijevanom kroz ovaj javni poziv – minimalno 35% (30% za sektor proizvodnje voća i povrća) ukupnog iznosa za realizaciju predloženih investicija;
- 17) podnosilac prijave je obavezan kreirati nova radna mjesta kroz planiranu investiciju. Broj novih radnih mjesta ovisi o iznosu finansiske podrške i to na sljedeći način: za iznos finansiske podrške od 80.001 KM do 150.000 KM<sup>8</sup>, podnosilac prijave je obavezan stvoriti minimalno jedno radno mjesto; za iznos podrške preko 150.000 KM podnosilac prijave je obavezan stvoriti minimalno dva radna mjesta; Radna mjesta **MORAJU** biti kreirana u toku trajanja Ugovora o finansiskoj podršci i moraju biti stalnog karaktera;
- 18) predloženi projekat će biti završen do kraja trajanja EU4AGRI projekt ili najkasnije 12 mjeseci od dana potpisivanja ugovora;
- 19) ukoliko se planirana investicija ili njen dio odnosi na instalaciju postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, biomase ili obradu otpada, podnosilac prijave mora posjedovati studiju o tehnološkoj izvodljivosti<sup>9</sup>;
- 20) podnosilac prijave nema dospjelih a neizmirenih obaveza po osnovu poreza (direktni i indirektni porezi) i drugih davanja, uključujući i one prema uposlenicima, poreza na dobit i ostalih dospjelih a neizmirenih obaveza;
- 21) podnosilac prijave nema blokiran nijedan bankovni račun u trenutku podnošenja prijave na ovaj javni poziv;
- 22) podnosilac prijave nije poslovao sa gubitkom u 2022. godini.;

---

<sup>5</sup> Prihvatljivi su efekti koje investicija ima i u drugim prihvatljivim sektorima

<sup>6</sup> Dodatno pojašnjenje: vrijednost od 15% se odnosi na iznos sredstava koji se tražio od projekta EU4AGRI, a ne na ukupne prihvatljive troškove npr. ukupni prihvatljivi troškovi su 200.000 KM, a od projekta se traži 130.000 KM. Procenat od 15% se računa na iznos od 130.000 KM a ne od 200.000 KM.

<sup>7</sup> Dodatno pojašnjenje: vrijednost od 8% se odnosi na iznos sredstava koji se tražio od projekta EU4AGRI, a ne na ukupne prihvatljive troškove npr. ukupni prihvatljivi troškovi su 200.000 KM, a od projekta se traži 130.000 KM. Procenat od maksimalno 8% se računa na iznos od 130.000 KM a ne od 200.000 KM.

<sup>8</sup> Podnosioci prijave koji se prijavljuju sa projektnim prijedlogom do 80.000 KM finansiske podrške od projekta nisu u obavezi kreirati novo radno mjesto.

<sup>9</sup> Studija izvodljivosti može biti urađena na veći kapacitet od onog koji je potreban za potencijalnog podnosioca prijave. Projekat će kao potrebne kapacitete posmatrati 120% prosječne godišnje potrošnje, odnosno 100% godišnje potrošnje + 20% za eventualno povećanja potrošnje.

- 23) podnosilac prijave u vlasničkoj strukturi nema udio javnog kapitala ili glasačkih prava tog javnog kapitala;
- 24) podnosilac prijave je registrovan u jednom od prihvatljivih oblika registrovanja – obrt/samostalni preduzetnik, preduzeće ili zadruga;
- 25) podnosilac prijave mora biti registrovan najkasnije do 31.03.2021. godine;
- 26) podnosilac prijave nije u postupku predstečajne nagodbe ili likvidacije (dokaz: izjava potpisana i ovjerena od strane odgovornog lica)<sup>10</sup>;
- 27) podnosilac prijave nije osuđivan za kazneno djelo vezano za svoje poslovanje na temelju pravosnažne presude (dokaz: izjava potpisana i ovjerena od strane odgovornog lica)<sup>11</sup>.
- 28) vlasnik i/ili odgovorno lice podnosioca prijave ne obnašaju javnu/izvršnu funkciju.

### 2.7.2. Posebni kriteriji prihvatljivosti podnosioca prijave

Posebni kriteriji prihvatljivosti podnosioca prijave su podijeljeni po sektorima u kojim podnosioci prijave djeluju, te se smatraju eliminatornim kriterijima. Cilj ovih kriterija je da usmjere podnosioca prijave da prijave projekte čijom će se realizacijom značajno unaprijediti njihovo poslovanje, prvenstveno u smislu povećanja produktivnosti, efikasnosti, konkurentnosti, te konsolidaciji i okrupnjavanju proizvodnje, primjenom inovativnih tehnoloških rješenja i procesa u proizvodnji poljoprivrednih proizvoda.

Neispunjavanje navedenih kriterija će rezultirati isključenjem predloženog investicionog projekta iz daljnjeg ocjenjivanja.

**Posebni kriteriji definiraju fizičku veličinu gazdinstva na početku podnošenja prijave u smislu broja grla, površine zasada ili usjeva koje podnosioci prijave odnosno gazdinstva moraju ispuniti kako bi prijava bila razmatrana.**

Ispunjenost ovih kriterija će se provjeriti na osnovu poslovnog plana i ažurirane registracije poljoprivrednog gazdinstva.

#### 1. **Proizvodnja mlijeka:**

Podnesena prijava će biti uzeta u obzir ukoliko se podnosilac prijave bavi proizvodnjom mlijeka i **na početku investicije** raspolaže sa sljedećim kapacitetima:

- a) **proizvodnje kravljeg mlijeka u slobodnom ili pregonskom sistemu<sup>12</sup> ili u zatvorenom sistemu** podnosilac prijave mora imati minimalno 10 muznih grla.
- b) **proizvodnje kozjeg i ovčijeg mlijeka**  
Podnosilac prijave mora imati **na početku investicije:**
  - minimalno 50 mlječnih koza
  - minimalno mlječnih 50 ovaca

---

<sup>10</sup> UNDP zadržava pravo da od podnosioca prijave čiji projektni prijedlozi budu predloženi za finansijsku podršku, a prije potpisivanja ugovora, zahtjeva da dostave potvrde od nadležnih institucija (sud, MUP, i sl.) da dostave validne potvrde koje će potvrditi prethodnu izjavu podnosioca prijave.

<sup>11</sup> UNDP zadržava pravo da od podnosioca prijave čiji projektni prijedlozi budu predloženi za finansijsku podršku, a prije potpisivanja ugovora, zahtjeva da dostave potvrde od nadležnih institucija (sud, MUP, i sl.) da dostave validne potvrde koje će potvrditi prethodnu izjavu podnosioca prijave

<sup>12</sup> Slobodno držanje ili pregonski sistem držanje krava muzara je sistem uzgoja krava za proizvodnju mlijeka na pašnjacima ili livadama u brdskim ili ravničarskim krajevima (površina za ispašu podijeljena je pregone, a ispaša je organizovana po sistemu rotacije) i u objektima. Uobičajeno, u ovakvom sistemu držanja goveda, krave borave tokom ljetnog perioda do 8 mjeseci na pašnjacima i livadama, a zimski period od 4 mjeseca (ovisno u agroklimatskim uslovima i pasmini) u namjenskim objektima, nastrešnicama i sličnim objektima opremljenim odgovarajućom opremom za mužu, hranjenje, pojenje itd.

Prihvatljiv dokaz za gore navedeno su ažurirane liste iz RPG-a koje se dostavljaju uz prijavni obrazac, pasoši, „žuta knjiga“, i markice za sve životinje koji se provjeravaju tokom terenske verifikacijske posjete.

## **2.      **Proizvodnja mesa:****

### **a)    **Proizvodnja telećeg/junećeg i pilećeg mesa:****

Podnesena prijava će biti uzeta u obzir ukoliko se podnosilac prijave **na početku investicije** posjeduje:

- Minimalno 50 junadi;
- Minimalno 15 krava u sistemu krava<sup>13</sup>- tele;
- Minimalno 10.000 brojlera po turnusu.

### **b)    **Proizvodnja drugih vrsta mesa****

- Minimalno 50 ovaca ili ovnova, prednost se daje držanju autohtonih pasmina;
- Minimalno 50 svinja (tovljenika) ili 10 rasplodnih krmača, (uzgoj autohtonih pasmina će imati dodatne prednosti prilikom bodovanja kroz kvalitativne kriterije);

Prihvatljiv dokaz za gore navedeno su ažurirane liste iz RPGa koje se dostavljaju uz prijavni obrazac, pasoši, „žuta knjiga“ i markice za sve životinje koji se provjeravaju tokom terenske verifikacijske posjete.

## **3.      **Uzgoj žitarica i uljarica:****

Podnesena prijava će biti uzeta u obzir ukoliko podnosilac prijave ima u registru poljoprivrednih gazdinstva površinu koju obrađuje **na početku investicije**:

- Od minimalno 10 hektara za žitarice i/ili uljarice

Prihvatljiv dokaz za gore navedeno su ažurirane liste iz RPG-a koje se dostavljaju uz prijavni obrazac.

## **4.      **Uzgoj voća, vinove loze i masline:****

Podnesena prijava će biti uzeta u obzir ukoliko podnosilac prijave posjeduje **na početku investicije**:

- Od minimalno 0.2 hektara zasada jagodastog<sup>14</sup> voća, ili
- Od minimalno 0.5 hektara zasada stablastog<sup>15</sup> voća, ili
- Od minimalno 0.5 hektara vinograda, ili
- Od minimalno 0.5 hektara zasada maslina, ili
- ukoliko se podnosilac prijave bavi proizvodnjom voća u zaštićenom prostoru (uglavnom jagodasto voće), potrebno je da ima minimalno 0.2 hektara zaštićenog prostora upisanog u RPG

***Ovisno o namjeni investicije podnosilac je u obavezi da ispuni relevantan kriterij (npr. ukoliko se investicija odnosi na uzgoj jagoda u zaštićenom prostoru tada je neophodno da zadovolji kriterij vezan za postojeće kapacitete uzgoja u zaštićenom prostoru, ukoliko se odnosi na uzgoj stablastog voća tada je obavezan ispuniti kriterij koji se odnosi na zasade stablastog voća.***

Prihvatljiv dokaz za gore navedeno su ažurirane liste iz RPGa koje se dostavljaju uz prijavni obrazac.

---

<sup>13</sup> Sistem krava-tele predstavlja ekstenzivni način držanja goveda, gdje je osnovni proizvod ovakvog uzgoja tele za proizvodnu mesa, ponekad i za rasplod. Ovakav tip proizvodnje podrazumijeva držanje goveda na pašnjacima (ravničarskim ili brdskim) tokom čitave godine. Goveda su uglavnom ograđena ogradama (električnim ili drvenim).

<sup>14</sup> Jagodasto voće (npr. jagode, kupine, maline, ribizle itd.)

<sup>15</sup> Stablasto voće (jabuke, kruške, šljiva, trešnja, višnja, breskva, orah, lješnjak i sl.)

## **5. Uzgoj povrća**

Podnesena prijava će biti uzeta u obzir ukoliko podnosilac prijave posjeduje **na početku investicije**:

- minimalno 1 hektar proizvodnje povrća na otvorenom polju, i/ili minimalno 0.2 hektara zaštićenog prostora upisanih u Registar poljoprivrednih gazdinstva, a koji se koristi za uzgoj povrća.

**Ovisno o namjeni investicije podnosilac je u obavezi da ispuni relevantan kriterij (npr. ukoliko se investicija odnosi na uzgoj povrća u zaštićenom prostoru tada je neophodno da zadovolji kriterij vezan za postojeće kapacitete zaštićenog prostora).**

Prihvatljiv dokaz za gore navedeno su ažurirane liste iz RPGa koje se dostavljaju uz prijavni obrazac.

## **6. Proizvodnja sadnog materijala (sadnice voća, presadnice povrća i sjemenski krompir):**

Podnesena prijava će biti uzeta u obzir ukoliko podnosilac prijave posjeduje **na početku investicije**:

- minimalno 0,5 ha matičnih zasada voća i grožđa;
- minimalno 0,2 ha za rasad povrća u zaštićenom prostoru;
- minimalno 5 ha za sjemenski krompir.

**Pored ažurirane liste iz RPG-a koje se dostavljaju uz prijavni obrazac, potrebno je dostaviti upis u FITO registar u RS/registar certifikata i certificiranih proizvoda u FBiH najkasnije 31.03.2021. (isključivo za proizvođače sadnog materijala, ovo se ne odnosi na subjekte koji se isključivo bave uvozom, distribucijom i prodajom sadnog materijala koji se ne smatraju prihvatljivim podnosiocima).**

## **7. Proizvodnja jaja:**

Podnesena prijava će biti uzeta u obzir ukoliko podnosilac prijave **na početku investicije** posjeduje:

- minimalno 2.500 koka nesilica.

Prihvatljiv dokaz za gore navedeno su ažurirane liste iz RPG-a koje se dostavljaju uz prijavni obrazac, kao i fakture o nabavci koka nesilica koje se stavljaju na uvid tokom terenske verifikacijske posjete.

## **8. Proizvodnja ribe:**

Podnesena prijava će biti uzeta u obzir ukoliko podnosilac prijave posjeduje **na početku investicije**:

- minimalno 10 tona ribe

Prihvatljiv dokaz za gore navedeno su ažurirane liste iz RPG-a koje se dostavljaju uz prijavni obrazac, VKB broj i važeća vodozaštitna dozvola, koje se dostavljaju uz prijavni obrazac te fakture o nabavci ribe i riblje mlađi koje se stavljaju na uvid tokom terenske verifikacijske posjete.

## **9. Uzgoj začinskog i ljekovitog bilja:**

Podnesena prijava će biti uzeta u obzir ukoliko podnosilac prijave posjeduje **na početku investicije**

- minimalno 0.5 hektar proizvodnje na otvorenom ili 0.2 hektara u zaštićenom prostoru, a upisano u registar poljoprivrednih proizvođača

Prihvatljiv dokaz za gore navedeno su ažurirane liste iz RPGa koje se dostavljaju uz prijavni obrazac.

## **10. Proizvodnja gljiva (isključivo kultivisane, ne uključuje iz sakupljačke aktivnosti):**

Podnesena prijava će biti uzeta u obzir ukoliko podnosilac prijave posjeduje **na početku investicije**:

- minimalno 100 m<sup>2</sup> supstrata (horizontalna proizvodna površina supstrata)

Prihvatljiv dokaz za gore navedeno su ažurirane liste iz RPG-a koje se dostavljaju uz prijavni obrazac, kao i fakture o nabavci micelija.

### 11. **Proizvodnja meda:**

Podnesena prijava će biti uzeta u obzir ukoliko podnositelj prijave posjeduje **na početku** investicije:

- minimalno 50 košnica u kojima se nalaze aktivna pčelinja društva.

Prihvatljiv dokaz za gore navedeno su ažurirane liste iz RPG-a te dokaz o članstvu u udruženju pčelara koje se dostavljaju uz prijavni obrazac.

### 2.7.3. Kvalitativni kriteriji prihvatljivosti podnositelja prijava

U ocjenjivanju prijava, Projekat će uzeti u obzir i kvalitativne kriterije koji se koriste za bodovanje dostavljenih prijava. Kvalitativni kriteriji su detaljno obrađeni u poglavlju 4. Bodovanje i odabir korisnika sredstava mjere podrške - Korak 2: Bodovanje prijave.

## 2.8. Pravila za korištenje bespovratnih sredstava

### 2.8.1. Prihvatljive aktivnosti

Budžet predloženih investicijskih projekata (uključujući i sufinansiranje) kojeg pripremaju podnosioci prijava može sadržavati **prihvatljive i neprihvatljive aktivnosti**, koje se odnose na predloženi projekat i nisu nastale prije datuma potpisivanja ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava kroz Projekat, a u skladu sa ispod navedenom kategorizacijom. Ukoliko podnositelj prijave navede i neprihvatljive aktivnosti, iste moraju biti jasno odvojene od prihvatljivih aktivnosti te propisno deklarirane. Kroz ovaj javni poziv je moguće financirati **isključivo prihvatljive aktivnosti i za njih vezane prihvatljive troškove**, te se u skladu sa time i obavezno finansijsko učešće odnosi na učešće u prihvatljivim troškovima. Neprihvatljive aktivnosti i troškovi, koji su neophodni za realizaciju investicije, smatraju se dodatnim učešćem podnosioca prijave i koriste se za procjenu poslovnog plana i drugih finansijskih indikatora.

Podnosioci prijava mogu usmjeriti projekte na sljedeće investicije kako bi se postiglo i/ili doprinijelo i/ili ostvarilo sljedeće:

- ulaganje u materijalnu imovinu vezanu uz nabavku nove opreme, mašina i mehanizacije u svrhu unapređenja produktivnosti, efikasnosti i konkurentnosti poljoprivrednih gazdinstava;
- ulaganje u materijalnu i nematerijalnu imovinu vezanu uz novu investiciju proširenja poljoprivrednog gazdinstva ili farme (izgradnja objekata<sup>16</sup>) u cilju povećanja proizvodnih kapaciteta, zaštite dobrobiti životinja i sigurnosti hrane usklađenih sa dobrim EU praksama i standardima;
- uvođenje standarda sigurnosti hrane i kvaliteta proizvoda, kao i standarda zaštite okoliša kako bi se osigurala usklađenost proizvodnje sa EU standardima, zaštita potrošača i smanjenje negativnog uticaja poljoprivredne proizvodnje na okoliš;
- smanjenje uticaja na okoliš putem uvođenja principa proizvodnje koji utiču na smanjenje otpada, stvaranje novih proizvoda od nusproizvoda iz proizvodnje, korištenje resursa za stvaranje nove vrijednosti itd.;
- usluge koje **nisu** vezane uz stalne ili periodične aktivnosti i ne odnose se na uobičajene operativne troškove (kao što su npr. rutinske usluge poreznog savjetovanja, redovne pravne usluge ili oglašavanje, usluge veterinarima, agronomima, isl.), već su vezane uz projekat ulaganja i/ili razvoj proizvoda na temelju ovog javnog poziva, a kako bi se osigurala kvalitetnija provedba poslovnih planova.

---

<sup>16</sup> Izgradnja objekata podrazumijeva izgradnju, dogradnju, rekonstrukciju, sanaciju, odnosno adaptaciju objekata u skladu sa relevantnim zakonima kojim se uređuje planiranje i izgradnja.

**NAPOMENA:** Robe koje su predmet ulaganja moraju biti porijeklom iz zemalja prihvatljivih za EU, osim u slučaju da je vrijednosti robe bez PDV-a ispod praga konkurentskog postupka od 100.000 EUR.

## 2.8.2. Prihvatljive investicije i troškovi

Podnositelj prijave će biti dužan pravdati trošak ukupnih sredstava predviđenih za realizaciju projekta, kako vlastitih tako i bespovratnih sredstava.

Da bi investicije i troškovi bili prihvatljivi potrebno je da budu:

- i) neophodni za implementaciju predloženog projekta;
- ii) realni i predviđeni budžetom;
- iii) opravdani i mjerljivi; i
- iv) nastali tokom implementacije projekta od strane podnosioca prijave.

Ova kategorizacija se odnosi kako na sredstva Projekta, tako i na sredstva osigurana od podnosioca prijave. Prihvatljive investicije su detaljno navedene u tabelama razvrstanim po prihvatljivim sektorima.

### Posebni uslovi za nabavku novog traktora

Nabavka novog traktora je prihvatljiva investicija u sklopu ovog javnog poziva pod posebnim uslovima i odnosi se isključivo na sektore koji su navedeni u tabeli ispod.

Snaga traktora koji je predmet investicije zavisi od sektora ulaganja i obima proizvodnje. Npr. ako se neko bavi voćarstvom i ima od 2 do 10 ha prijavljenih površina pod zasadom, može da nabavi traktor snage do 60 kW. Jači traktor, do 80 kW, može da nabavi ako ima veće površine, između 10 i 50 ha.

**MAKSIMALNA SNAGA TRAKTORA PO SEKTORIMA I VELIČINI/ KAPACITET<sup>17</sup>**

Vrsta poljoprivredne proizvodnje	Površina (ha)	Maksimalna snaga (Kw)
Voćarstvo (grožđe, masline) Povrtlarstvo, ljekobije i začinsko bilje	2-10	60
	10-50	80
	Preko 50	100
Proizvodnja sadnog materijala (sadnice voća i sjemenski krompir)	5-10	60
	Preko 10	80
Žitarice i uljarice	5-50	80
	Preko 50	100
Vrsta poljoprivredne proizvodnje	Obim/kapacitet (broj grla)	Maksimalna snaga (Kw)
Proizvodnja mlijeka	10-50	80
	Preko 50	100
Govedarstvo (proizvodnja mesa)	15-50	80
	Preko 50	100

<sup>17</sup> Maksimalno dozvoljeno odstupanje od navedenog je +/- 10%

Svinjogojstvo	50-100	80
	Preko 100	100
Ovčarstvo/kozarstvo	50-400	80
	Preko 400	100
Tov brojlera	10.000-40.000	60
	40.000-60.000	70
	Preko 60.000	100
Proizvodnja jaja	2.500-10.000	60
	10.000-30.000	70
	Preko 30.000	100

Da bi se nabavka traktora smatrala prihvatljivom u sektorima animalne proizvodnje podnosilac prijave je **OBAVEZAN** dokazati da ima vlastitu primarnu proizvodnju stočne hrane (uzgoj žitarica i uljarica, što se dokazuje ažuriranim listama RPGa i ostvarenim poticajima).

Predmet investicije može biti traktor vrste T1 do T5 ili S1 do S5 u smislu posebnog propisa koji uređuje podjelu motornih i priključnih vozila i tehničke uslove za vozila u saobraćaju na putevima. Traktor mora da ispunjava uslove u oblasti zaštite životne sredine uređene propisima EU u ovoj oblasti, sa kojima su usklađeni propisi BiH. Takođe, nova mehanizacija, mora da ispunjava navedene uslove u oblasti zaštite životne sredine, koji se tiču standarda emisije izduvnih gasova. U nastavku se nalazi tabelarni prikaz liste standarda emisije izduvnih gasova za traktore.

Lista standarda emisije izduvnih gasova za traktore					
Neto snaga motora u kilovatima	CO	HC	HC+NOx	NOx	PM
kW	Granične vrijednosti u g/kWh				
19 ≤ P < 37	5,5	-	7,5	-	0,6
37 ≤ P < 56	5,0	-	4,7	-	0,025
56 ≤ P < 100	5,0	0,19	-	0,4	0,025

#### Lista prihvatljivih investicija za mjeru podrške primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji

<b>1</b>	<b>MLJEKARSTVO</b>
<b>1.1</b>	<b>IZGRADNJA</b>
1.1.1	Izgradnja objekata za smještaj muznih krava, uključujući prostore/objekte za: mužu (izmuzišta), osjemenjavanje, bezbjedno uklanjanje uginulih životinja, držanje teladi i junica, smještaj mašina i opreme, smještaj proizvoda životinjskog porijekla, skladištenje prostirke, instalaciju ventilacije, klimatizaciju, grijanje, prateće energetske objekte, uključujući izgradnju drenažnog sistema i sistema za snabdijevanje vodom (uključujući bunare), strujom (uključujući korištenje agregata) i kanalizacioni sistem
1.1.2	Izgradnja namjenskih objekata za smještaj mlječnih grla u sistemima slobodnog držanja uključujući izgradnju torova za upravljanje, držanje, sortiranje <sup>18</sup> goveda, električna ograda/električni pastir itd.
1.1.3	Izgradnja objekata za skladištenje stočne hrane sa pratećom opremom
1.1.4	Izgradnja kapaciteta za prikupljanje, obradu, pakovanje, skladištenje i odlaganje čvrstog stajnjaka, polutečnog i tečnog stajnjaka, uključujući instalaciju opreme
1.1.5	Izgradnja dezinfekcionih barijera, drenažnih sistema i sistema za snabdijevanje vodom (bunari), grijanja i električnih sistema na farmi (korištenje agregata)

<sup>18</sup> Kod sistema slobodnog držanja krava-tele postoje torovi za upravljanje i sortiranje goveda po starosti, težini, spolu, bolesti, vakcinisanju, itd. Takvi torovi su izgrađeni od stubova i daske i sastoje se od velikog zagrađenog prostora za sakupljanje svih goveda na izlazu gdje postoji instalirana „zamka“ za hvatanje goveda, zatim integrisana vaga kao i sporedni torovi za preusmjeravanje goveda u željene torove po određenim kriterijima. Kod zamke i vage se vrši sortiranje goveda i preusmjeravanja u zasebno ograđene pašnjaka



1.1.6	Izgradnja objekata za prečišćavanje otpadnih voda i upravljanje otpadom
1.1.7	Izgradnja postrojenja za proizvodnju električne i toplotne energije iz obnovljivih izvora za korištenje na gazdinstvu (solarne energije, biomase, biogasa, geotermalne energije i drugih vidova obnovljivih izvora energije)
<b>1.2</b>	<b>OPREMA, MAŠINE I MEHANIZACIJA</b>
1.2.1	Oprema za mužu, hlađenje i čuvanje mlijeka na farmi, uključujući sve elemente, materijale i instalacije
1.2.2	Mašine i oprema za rukovanje i transport čvrstog, polutečnog/osoke i tečnog stajnjaka <sup>19</sup> , uključujući i: transportere za stajnjak; uređaje za miješanje polutečnog i tečnog stajnjaka; pumpe za pražnjenje rezervoara; separatore za polutečni i tečni stajnjak; mašine i mehanizaciju (isključivo za poljoprivrednu svrhu - više namjenski teleskopski utovarivači za poljoprivrednu svrhu) i za utovar čvrstog stajnjaka; specijalizovane prikolice za transport čvrstog stajnjaka i cisterne za transport polutečnog/osoke i tečnog stajnjaka, uključujući i prateću opremu za polutečni i tečni stajnjak
1.2.3	Oprema za obradu i pakovanje stajnjaka
1.2.4	Podne rešetke
1.2.5	Oprema za ležišta, boksove
1.2.6	Zavjese za zatvaranje prolaza u štalama
1.2.7	Mašine za primarnu obradu i kultiviranje zemljišta
1.2.8	Mašine i oprema za pripremu, transport i skladištenje stočne hrane, kao i za hranidbu i napajanje životinja (sijačice za strna žita, pneumatske sijačice, prskalice, prikolice za prikupljanje, prevoz i istovar sjena; mlinovi i blenderi/miješaone za pripremu stočne hrane; oprema i dozatori za koncentrovanu stočnu hranu; ekstraktori/ekstruderi; transporteri; miks prikolice i dozatori za kabastu stočnu hranu; hranilice; pojilice; balirke; omotači bala i silažni kombajn; kosilice; priključni sakupljači i rasturači sjena)
1.2.9	Oprema za teljenje, kao i oprema za smještaj teladi (boksovi)
1.2.10	Mašine i oprema za pripremu i transport prostirke
1.2.11	Oprema za identifikaciju životinja i čuvanje podataka
1.2.12	Stočne vage, rampe za utovar/istovar, torovi za usmjeravanje i obuzdavanje životinja
1.2.13	Oprema za tretman papaka
1.2.14	Sistemi za prskanje tokom ljetnih vrućina
1.2.15	Električne četke/češagije za samo-čišćenje goveda
1.2.16	Oprema za bezbjedno uklanjanje uginulih životinja
1.2.17	Oprema za fizički, hemijski i biološki tretman otpadnih voda i upravljanje otpadom
1.2.18	Investicije u instalacije za proizvodnju električne i toplotne energije iz obnovljivih izvora energije za korištenje na gazdinstvu: solarne energije, biomase, biogasa, geotermalne energije i drugih vidova obnovljivih izvora energije, uključujući povezivanje postrojenja na distributivnu mrežu
1.2.19	Oprema za prevenciju širenja i kontrolu bolesti
1.2.20	Oprema i uređaji za ventilaciju, klimatizaciju, orošavanje i grijanje, uključujući alarmni sistem s generatorom
1.2.21	Višenamjenska vozila <sup>20</sup> za poljoprivrednu namjenu uključujući priključke za transport opreme, hrane za stoku i prevoz ljudi za praćenje stoke u sistemima slobodnog držanja životinja isključivo u teškim terenima i gustim šumama
1.2.22	Namjenski šatori za skladištenje kabaste stočne hrane za goveda u sistemu slobodnog držanja
1.2.23	Samohodni i priključni kombinovani silokombajni
1.2.24	Višenamjenski kombajni za žetvu žitarica i uljarica
1.2.25	Sistemi napajanja stoka u pašnjacima u slobodnom držanju kao što su rezervoari za vodu i termo-pojilice i slično
1.2.26	Montažni silosi sa pratećom opremom za skladištenje stočne hrane, žitarice i uljarice za vlastitu potrebu

<sup>19</sup> U EU i IPARD klasifikaciji koristi se čvrsti, polutečni i tečni stajnjak, pogotovo kod definisanja opreme i objekata za upravljanje stajnjakom. Čvrsti je stajnjak koji se miješa sa prostirkom, prostirka upija urin pa stajnjak bude čvrst i zato se zove čvrsti ili kruti stajnjak. Takav čvrsti stajnjak se posebnim mašinama i utovarivačima skladišti u posebne objekte da sagorijeva, nakon toga se rasipa po njivama. Polutečni stajnjak sadrži od 5 do 15 % krutog materijala, može se naći u štalama gdje se ne koristi ili se malo koristi kao prostirka. Takav polutečni stajnjak se gura skreperom ili traktorom sa posebnom kašikom u jamu kao kašasta masa. Prilikom pražnjenja, miješa se mikserom i pumpom prebacuje u cisterne sa rasipačem prilikom odlaganja u njivama. A tečni stajnjak ili osoka dobiva se pogotovo na farmama gdje se koristi duboka prostirka, pa taj tečni dio (urin pomiješan s balegom) se iscijedi u jamama, odakle se isto pumpama i cisternama rasipa po njivama. Ova klasifikacija se koristi u EU i IPARD programima prilikom definisanja opreme i objekata za upravljanje stajnjakom. Više informacije može se naći na: <https://ipelc.org/slurry-manure-collection-and-handling-systems/> ili <http://www.mek.gov.me/ResourceManager/FileDownload.aspx?rid=235055&rType=2&file=Dobra%20praksa%2029%202014.pdf>

<sup>20</sup> Primjer takvog vozila može se naći na: <https://gospodarski.hr/rubrike/mehanizacija/quad-visenamjensko-vozilo-za-sve-terene/>

1.2.27	Unimog – kombinovano vozilo za poljoprivredne svrhe
1.2.28	Oprema za unapređenje zaštite i sigurnost na radu

<b>2</b>	<b>MESO (govedarstvo, svinjogojstvo, ovčarstvo i kozarstvo)</b>
<b>2.1</b>	<b>IZGRADNJA</b>
2.1.1	Izgradnja objekata za tov i smještaj stoke, uključujući objekte/prostore za: osjemenjavane; čekališta; tovilišta; gajenje; smještaj podmlatka; bezbjedno odlaganje uginulih životinja; smještaj mašina i opreme; smještaj proizvoda životinjskog porijekla i prostirke; instalaciju opreme za ventilaciju, klimatizaciju i grijanje; prateće energetske objekte, uključujući i izgradnju drenažnog sistema i sistema za snabdijevanje vodom (uključujući bunare), strujom (uključujući korištenje agregata) i kanalizacioni sistem
2.1.2	Izgradnja objekata za čuvanje stočne hrane sa pratećom opremom
2.1.3	Izgradnja objekata za prikupljanje, obradu, pakovanje, skladištenje i odlaganje čvrstog stajnjaka, polutečnog i tečnog stajnjaka, uključujući instalaciju opreme
2.1.4	Izgradnja fiksnih ograda oko farme i dezinfekcionih barijera, drenažnih sistema i sistema za snabdijevanje vodom (bunari), grijanja i električnih sistema na gazdinstvu (korištenje agregata)
2.1.5	Izgradnja objekata za prečišćavanje otpadnih voda i upravljanje otpadom
2.1.6	Izgradnja namjenskih objekata za smještaj stoke u sistemima slobodnog držanja (krava tele za proizvodnju mesa) uključujući izgradnje torova za upravljanje sortiranje, čuvanja goveda i električna ograda/električni pastir itd.
2.1.7	Izgradnja postrojenja za proizvodnju električne i toplotne energije iz obnovljivih izvora za korištenje na gazdinstvu (solarne energije, biomase, biogasa, geotermalne energije i drugih vidova obnovljivih izvora energije)
<b>2.2</b>	<b>OPREMA, MAŠINE I MEHANIZACIJA</b>
2.2.1	Mašine i oprema za rukovanje i transport čvrstog, polutečnog/osoke i tečnog stajnjaka uključujući i: transportere za stajnjak; uređaje za miješanje polutečnog/osoke i tečnog stajnjaka; pumpe za pražnjenje rezervoara; separatore za polutečni/osoku i tečni stajnjak; mašine i mehanizaciju (isključivo za poljoprivredne svrhe- više namjenski teleskopski utovarivači za poljoprivrednu svrhu ) i za utovar čvrstog stajnjaka; specijalizovane prikolice za transport čvrstog stajnjaka i cisterne za transport polutečnog/osoke/tečnog stajnjaka, uključujući i prateću opremu za polutečni i tečni stajnjak.
2.2.2	Oprema za obradu i pakovanje stajnjaka
2.2.3	Podne rešetke
2.2.4	Oprema za ležišta i boksove
2.2.5	Oprema za tovilišta
2.2.6	Zavjese za zatvaranje prolaza u štali/staji
2.2.7	Mašine za primarnu obradu i kultiviranje zemljišta
2.2.8	Mašine i oprema za pripremu, transport i skladištenje stočne hrane, kao i za hranjenje i napajanje životinja (sijačice za strna žita, pneumatske sijačice, prskalice, prikolice za prikupljanje, prevoz i istovar sjena; mlinovi i blenderi/mješaone za pripremu stočne hrane; oprema i dozatori za koncentrovanu stočnu hranu; ekstraktori/ekstruder; transporter; miks prikolice i dozatori za kabastu stočnu hranu; hranilice; pojilice; balirke; omotači bala i silažni kombajn; kosilice; priključni sakupljači i rasturači sjena)
2.2.9	Mašine i oprema za pripremu i transport prostirke
2.2.10	Oprema za identifikaciju životinja i čuvanje podataka
2.2.11	Stočne vage, rampe za utovar/istovar, torovi za usmjeravanje i obuzdavanje životinja
2.2.12	Oprema za tretman papaka
2.2.13	Sistemi za prskanje tokom ljetnih vrućina
2.2.14	Oprema za bezbjedno uklanjanje uginulih životinja
2.2.15	Četke za samo-čišćenje goveda
2.2.16	Oprema za fizički, hemijski i biološki tretman otpadnih voda i upravljanje otpadom
2.2.17	Investicije u instalacije za proizvodnju električne i toplotne energije iz obnovljivih izvora energije za korištenje na gazdinstvu: solarne energije, biomase, biogasa, geotermalne energije i drugih vidova obnovljivih izvora energije, uključujući povezivanje postrojenja na distributivnu mrežu
2.2.18	Oprema i uređaji za ventilaciju, klimatizaciju i grijanje, uključujući alarmni sistem sa agregatom
2.2.19	Samohodni i priključni kombinovani silokombajni
2.2.20	Višenamjenski kombajn za žetvu žitarica i uljarica
2.2.21	Višenamjensko vozilo (tipa kodjak) za poljoprivrednu namjenu uključujući priključke za transport opreme,

	hrane za stoku i prevoz ljudi za praćenje stoke u sistemima slobodnog držanja životinja uključujući sistem krava-tele za proizvodnju mesa a isključivo u teškim terenima i gustim šumama
2.2.22	Namjenski šatori <sup>21</sup> za skladištenje kabaste stočne hrane za goveda u sistemu slobodnog uzgoja
2.2.23	Sistemi pojenja stoka u pašnjacima u slobodnom držanju kao što rezervoare za vodu i termo-pojilice i slično
2.2.24	Montažni silosi sa pratećom opremom za skladištenje stočne hrane, žitarice i uljarice za vlastitu potrebu
2.2.25	Unimog – kombinovano vozilo za poljoprivredne svrhe
2.2.26	Oprema za unapređenje zaštite i sigurnost na radu
<b>2.3</b>	<b>Meso – tov brojlera</b>
<b>2.3.1</b>	<b>OPREMA</b>
2.3.1.1.	Oprema i prateći softveri za praćenje mikroklima unutar farme za tov brojlera
2.3.1.2.	Sistemi za hranjenje i pojenje brojlera uključujući silose za skladištenje hrane za brojlere
2.3.1.3.	Kontrolisana i štedna rasvjeta na farmama
2.3.1.4.	Sistemi ventilacije farmi (hlađenje i grijanje) uključujući kotlove na biomasu ili plin
2.3.1.5.	Investicije u instalacije za proizvodnju električne i toplotne energije iz obnovljivih izvora energije za korištenje na gazdinstvu: solarne energije, biomase, biogasa, geotermalne energije i drugih vidova obnovljivih izvora
2.3.1.6.	Postrojenje za obradu i proizvodnje organskog đubriva iz obrađenog (fermentiranog ) pilećeg stajnjaka (bez amonijaka i drugih štetnih gasova)
2.3.1.7.	Oprema za unapređenje zaštite i sigurnost na radu

<b>3</b>	<b>ŽITARICE, ULJARICE</b>
<b>3.1</b>	<b>IZGRADNJA</b>
3.1.1	Izgradnja objekata za utovar, uzorkovanje, sušenje i skladištenje zrna na poljoprivrednom gazdinstvu, uključujući objekte za upravljanje sušarama, smještaj mašina i opreme
<b>3.2</b>	<b>OPREMA I MEHANIZACIJA</b>
3.2.1	Unutrašnja oprema za silose
3.2.2	Oprema za utovar, uzorkovanje, skladištenje i sušenje zrna
3.2.3	Skladišni i izlazni transporteri
3.2.4	Oprema za analizu uslova skladištenja i kvaliteta zrna
3.2.5	Stacionarne i mobilne sušare (sa svim elementima i montažom)
3.2.6	Mašine za primarnu obradu i kultiviranje zemljišta
3.2.7	Višenamjenski kombajni za žetvu žitarica i uljarica
3.2.8	Montažni silosi sa pratećom opremom za skladištenje
3.2.9	Unimog – kombinovano vozilo za poljoprivredne svrhe
3.2.10	Oprema za unapređenje zaštite i sigurnost na radu

<b>4</b>	<b>VOĆE, POVRĆE, GROŽĐE, MASLINE, GLJIVE, LJEKOVITO I ZAČINSKO BILJE</b>
<b>4.1</b>	<b>IZGRADNJA</b>
4.1.1	Izgradnja zaštićenog prostora (objekti prekriveni staklom i/ili plastikom – samo poli-etilenska folija minimum 200 mikrona) i drugih objekata za proizvodnju voća i povrća i začinskog bilja, uključujući objekat/prostor za instalaciju ventilacije, klimatizacije i grijanja; prateće energetske objekte, uključujući i izgradnju drenažnog sistema i sistema za snabdijevanje vodom (uključujući bunare), strujom (uključujući korištenje agregata) i kanalizacioni sistem
4.1.2	Izgradnja i/ili rekonstrukcija objekata za proizvodnju gljiva
4.1.3	Izgradnja objekata za skladištenje (uključujući, hladnjače za skladištenje i hlađenje i čuvanje svježih proizvoda i ULO i ostali sistemi hlađenja) voća i povrća, uključujući prostore/objekte za: sortiranje, pakovanje i obilježavanje, smještaj mašina i opreme; uključujući i izgradnju drenažnog sistema i sistema za snabdijevanje vodom (uključujući bunare), strujom (uključujući korištenje agregata) i kanalizacioni sistem
4.1.4	Izgradnja sistema za navodnjavanje, uključujući i mikro-rezervoare, kopanje bunara, regulaciju vodozahvata

<sup>21</sup> Na tržištu postoje šatori namijenjeni za skladištenje stočne hrane, a čak se promovišu šatori za držanje stoke.

	koji koriste podzemne vode (crpljenje vode iz izvora, bunara) i površinske vode (iz rijeka, jezera i akumulacija)
4.1.5	Izgradnja sistema protivgradne zaštite u voćnjacima: protivgradna mreža, nosači za protivgradnu mrežu, podizanje mreže, izgradnja objekta za računarsku opremu (kontrolna soba).
<b>4.2</b>	<b>OPREMA I MEHANIZACIJA</b>
4.2.1	Oprema za zaštićeni prostor i druge objekte/prostore za proizvodnju voća, povrća, matičnih zasada (samo voće i povrće) i rasada (samo voće i povrće)
4.2.2	Oprema i uređaji za navodnjavanje, uključujući pumpe, crijeva, raspršivače/kapaljke, sistem za filtriranje, sistem za fertilizaciju sa vodo-topovim đubrivima (đubrenje), pipete, uređaji za namotavanje crijeva i druga slična oprema.
4.2.3	Oprema za dodatno osvjjetljenje i zasjenjivanje
4.2.4	Oprema i uređaji za pripremu zemljišta i supstrata, uključujući i opremu za miješanje i pakovanje supstrata
4.2.5	Oprema i uređaji za sjetvu, sadnju i malčiranje, uključujući i opremu za dodatni tretman sjemena i rasada
4.2.6	Oprema i uređaji za sisteme za hidroponsku proizvodnju
4.2.7	Oprema i uređaji za zaštitu bilja i sterilizaciju zemljišta i supstrata, uključujući i prskalice, prskalice sa vazdušnom podrškom, zamagljivači, orošivači; mašine za sterilizaciju zemljišta i druga slična oprema
4.2.8	Oprema za obogaćivanje ugljen-dioksidom
4.2.9	Oprema i uređaji za održavanje posebnih mikroklimatskih uslova, ventilaciju, klimatizaciju i grijanje; alarmni sistemi uključujući i generator, sistemi za snabdijevanje vodom, gasom, električnom energijom i kanizacioni sistem, kao i računarska oprema i softver za kontrolu grijanja, ventilacije, ubiranje, pranje, sortiranje, klasifikaciju, pakovanje i obilježavanje
4.2.10	Oprema za berbu, sortiranje, pakovanje i skladištenje
4.2.11	Sistemi za ventilaciju i oprema za prinudnu ventilaciju
4.2.12	Oprema i uređaji za skladišta (uključujući i ULO hladnjače)
4.2.13	Oprema i uređaji za čuvanje i hlađenje svježeg voća i povrća
4.2.14	Posebna oprema za branje voća i povrća uključujući i vadilice povrća, utovarivače povrća, trakaste transportere za berbu povrća, berače voća, tresače i pokretne platforme za berbu voća i povrća
4.2.15	Linije i oprema za sortiranje i kalibriranje
4.2.16	Linije i oprema za pakovanje i obilježavanje
4.2.17	Oprema za drobljenje, orezivanje, sječenje, sječenje na listove i rešetke za sječenje
4.2.18	Oprema/mehanizacija za konturnu rezidbu vinograda
4.2.19	Oprema za sisteme protivgradne zaštite u voćnjacima: protivgradna mreža, nosači za protivgradnu mrežu i računarska oprema
4.2.20	Oprema za sisteme za navodnjavanje: pumpe, crijeva, raspršivači, sistem za filtriranje, sistem za fertilizaciju sa vodo-topovim đubrivima (đubrenje), pipete, uređaji za namotavanje crijeva i ostala oprema za navodnjavanje
4.2.21	Oprema/mehanizacija za zaštitu od mraza
4.2.22	Investicije u instalacije za proizvodnju električne i toplotne energije iz obnovljivih izvora energije za korištenje na gazdinstvu: solarne energije, biomase, biogasa, geotermalne energije i drugih vidova obnovljivih izvora energije
4.2.23	Unimog – kombinovano vozilo za poljoprivredne svrhe
4.2.24	Oprema za unapređenje zaštite i sigurnost na radu

<b>5</b>	<b>PROIZVODNJA JAJA</b>
<b>5.1</b>	<b>IZGRADNJA</b>
5.1.1	Izgradnja i/ili rekonstrukcija objekata za držanje kokoši nesilica i/ili uzgoj pilenki lake linije, neškodljivo uklanjanje lešina, prostora za instalaciju opreme za ventilaciju, klimatizaciju, popratnih energetskih objekata, uključujući izgradnju i/ili rekonstrukciju vodovodne, plinske, električne i kanizacionijske mreže.
5.1.2	Izgradnja pratećih objekata vezanih za proizvodnju jaja (poput postrojenja za hlađenje ili pakiranje)
5.1.3	Izgradnja i/ili rekonstrukcija objekata na farmi za skladištenje hrane za nesilice s odgovarajućom opremom
5.1.4	Izgradnja i/ili rekonstrukcija skladišnih kapaciteta za sakupljanje i odlaganje pilećeg stanjaka uključujući ugradnju opreme
5.1.5	Izgradnja fiksnih ograda oko farme i dezinfekcionih barijera, drenažnih sistema i sistema za snabdijevanje vodom (bunari), grijanja i električnih sistema na gazdinstvu (korištenje agregata)

5.1.6	Izgradnja objekata za prečišćavanje otpadnih voda i upravljanje otpadom
5.1.7	Izgradnja postrojenja za proizvodnju električne i toplotne energije iz obnovljivih izvora za korištenje na gazdinstvu: solarne energije, biomase, biogasa, geotermalne energije i drugih vidova obnovljivih izvora energije)
<b>5.2</b>	<b>OPREMA I MEHANIZACIJA</b>
5.2.1	Oprema za napajanje i hranjenje peradi - pojilice i hranilice (uključujući softvere) uključujući opremu za pripremu hranidbenih smjesa
5.2.2	Mašine i oprema za pripremu, transport i skladištenje stočne hrane (plugovi, drljače, freze, sijačice za strna žita, pneumatske sijačice, prskalice; mlinovi i blenderi/mješaone za pripremu stočne hrane; oprema i dozatori za koncentrovanu stočnu hranu; ekstraktori/ekstruder; transporteri;
5.2.3	Oprema za sakupljanje, pranje, sortiranje i prijevoz jaja do postrojenja za pakiranje
5.2.4	Specijalizirana oprema za neškodljivo uklanjanje lešina i za sprečavanje širenja i suzbijanje bolesti peradi
5.2.5	Oprema za držanje kokoši nesilica (obogaćeni kavezi, alternativni sustavi držanja)
5.2.6	Oprema za sušenje i pakiranje pilećeg stajnjaka
5.2.7	Oprema za fizičku, hemijsku i biološku obradu otpadnih voda, oprema za sprečavanje onečišćenja zraka
5.2.7	Oprema i uređaje za ventilaciju i klimatizaciju uključujući alarmni sistem s agregatom
5.2.8	Oprema za bioplinska postrojenja
5.2.9	Montažni silosi sa pratećem opremom za skladištenje stočne hrane, žitarice i uljarice za vlastitu potrebu
5.2.10	Oprema za unapređenje zaštite i sigurnost na radu

<b>6</b>	<b>UZGOJ RIBE</b>
<b>6.1.</b>	<b>IZGRADNJA</b>
6.1.2	Izgradnja mrjestilišta i ribogojilišta u otvorenom i zatvorenom sistemu.
6.1.3	Izgradnja i/ili rekonstrukcija brana, hidro-objekata i objekata za pročišćavanje voda
6.1.4	Izgradnja i/ili rekonstrukcija objekata za obradu otpadnih voda
6.1.5	Izgradnja i/ili rekonstrukcija objekata za skladištenje ribljih proizvoda i hrane za ribe
<b>6.2</b>	<b>OPREMA</b>
6.2.1	Oprema za mrjestilišta, proizvodnju, hranjenje, uključujući snabdjevanje vodom
6.2.2	Mašine i oprema za preradu hrane za ribe (akvakultura) – uključujući instalacija istih
6.2.3	Oprema za pročišćavanje vode koju ispuštaju proizvodni objekti
6.2.4	Oprema za praćenje kvalitete vode i zdravlja riba, te kvalitete ribljih proizvoda
6.2.5	Oprema za proizvodnju leda
6.2.6	Oprema za čišćenje, transport i pakovanje svježe ribe
6.2.7	Oprema za unapređenje zaštite i sigurnost na radu

<b>7</b>	<b>MED</b>
<b>7.1.</b>	<b>IZGRADNJA</b>
7.1.1	Izgradnja i/ili rekonstrukcija objekata za vrcanje, skladištenje, punjenje i/ili pakovanje meda.
<b>7.2.</b>	<b>OPREMA</b>
7.2.1	Oprema za proizvodnju meda kao što je oprema i pribor za odvajanje saća, vrcaljke, kade za odlaganje ramova, topionici voska, posude za med i ostala oprema za čuvanje meda
7.2.2	Košnice i razna pčelarska oprema
7.2.3	Vage, etiketirke i ostala neophodna oprema za proizvodnju i pakovanje meda
7.2.4	Oprema za unapređenje zaštite i sigurnost na radu

**Napomena:** Kupovina priključaka je prihvatljiva samo u slučaju ukoliko podnositelj prijave posjeduje osnovno vozilo kojem priključci planirani investicijom odgovaraju ili ukoliko je predmet investicije i nabavka traktora.

Sljedeći troškovi za **građevinske radove** su prihvatljivi:

- Rušenje i demontaža;
- Betonski radovi;
- Armirano-betonski radovi;

- Instalaterski radovi;
- Stolarski radovi;
- Zidarski radovi;
- Izolacioni radovi;
- Krovno-pokrivački radovi;
- Gotove konstrukcije i elementi;
- Protivpožarni rezervoari i hidrantske mreže.

Sljedeći troškovi za **zanatske radove** su prihvatljivi:

- Limarski radovi;
- Fasadni radovi;
- Stolarski radovi;
- Bravarski radovi;
- Staklorezački radovi;
- Gipsani radovi;
- Podne i zidne obloge;
- Kamenorezački radovi;
- Keramički radovi;
- Podopolagački radovi;
- Molerski radovi i tapaciranje.

Sljedeći troškovi za **radove na instalacijama** su prihvatljivi:

- Elektro-instalacioni radovi;
- Vodovodni i kanalizacioni radovi;
- Gasne instalacije;
- Grijne instalacije i ventilacija (grijanje zaštićenih prostora)
- Instalacije protivpožarnih rezervoara i hidrantske mreže.

<b>8</b>	<b>ULAGANJA U OBRтна SREDSTVA (odnosi se na sve sektore)</b>
<b>8.1.</b>	<b>ĐUBRIVA</b>
	Mineralna đubriva, organska đubriva <sup>22</sup>
<b>8.2.</b>	<b>KONCENTRATI</b>
	Koncentrati za ishranu domaćih životinja sa sadržajem proteina od 12% do 22% <sup>23</sup>

**Nabavka obrtnih sredstva označenih kao prihvatljiva za ovaj javni poziv može iznositi maksimalno do 8% tražene finansijske podrške od projekta i ne može se koristiti za bilo koju drugu namjenu.**

<b>9</b>	<b>TEHNOLOŠKE INOVACIJE I DIGITALIZACIJA POSLOVNIH PROCESA (odnosi se na sve sektore)</b>
<b>9.1.</b>	<b>DIGITALNI ALATI I OPREMA (UKLJUČUJUĆI INSTALACIJU)</b>
9.1.1	Unapređenje procesa i organizacije poslovanja, koje doprinosi digitalnom i otpornom oporavku privrede, u svrhu razvoja novih kompetencija, povećanja proizvodnje, povećanja izvoza i očuvanja postojećih te stvaranje novih radnih mjesta. Prihvatljive su, ne isključivo, aktivnosti poput: <ul style="list-style-type: none"> <li>• uvođenje digitalnih alata (softvera) za unaprijeđenje proizvodnje, upravljanje i praćenje resursa (uključujući praćenje stoke) i procesa (npr. pametna proizvodnja koja podrazumijeva prelazak na</li> </ul>

<sup>22</sup> Samo za podnosiocе prijave koji imaju prijavljenu biljnu proizvodnju u Registru poljoprivrednih gazdinstava.

<sup>23</sup> Samo za podnosiocе prijave koji imaju prijavljenu animalnu proizvodnju u Registru poljoprivrednih gazdinstava.

	<p>upotrebu naprednih proizvodnih tehnologija, pametno planiranje resursa preduzeća (engl. <i>Enterprise Resource Planning – ERP</i>), upravljanje lancem nabavke, Internet stvari<sup>24</sup> engl. <i>Internet of Things - IoT</i>);</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• uvođenje opreme (hardvera) koji će podržati unaprijeđenje proizvodnje, upravljanje i praćenje resursa (uključujući praćenje stoke) i procesa (npr. računara, senzora, robotike, IoT, i drugih tehnoloških rješenja u aktivnostima proizvodnje poljoprivrednih proizvoda, i sl.);</li> </ul> <p>uvođenje softvera za unapređenje pristupa tržištu (online prodavnice, i sl.).</p>
<b>9.2.</b>	<b>EDUKACIJA I USAVRŠAVANJE ZA PRIMJENU DIGITALNIH ALATA I OPREME</b>
9.2.1	Edukacija i usavršavanje zaposlenika za primjenu novih tehnologija i tehnoloških rješenja u proizvodnom procesu koji su predmet investicije.

<b>10.</b>	<b>PRIHVATLJIVE USLUGE</b>
10.1.	Uvođenje i certifikacija standarda i sistema kontrole kvalitete u poljoprivredno gazdinstvo (podrazumjeva troškove konsultantskih usluga pripreme, obuke i uvođenja sistema i standarda za certifikaciju, kao i samu certifikaciju koju provodi nezavisna certifikacijska kuća).
10.2.	Savjetovanje o uvođenju i unapređenju tehnološkog procesa proizvodnje, upravljanju farmama ili investiranju u opremu, mašine, alate. Komunikacijske uređaje, hardvere i softvere – angažman eksperata;
10.3.	Troškovi angažmana eksternih konsultanata za podršku u realizaciji projekta što uključuje i pripremu finansijskih i narativnih izvještaja prema Projektu u toku trajanja ugovora o finansiranju
10.4.	Troškovi angažmana eksternih konsultanata za savjetodavne usluge i usavršavanje na polju marketinga, promocije te za primjenu digitalnih alata i opreme za upravljanje proizvodnim procesima, materijalnim i ljudskim resursima
10.5.	Troškovi stručnog nadzora građevinskih radova i ugradnja opreme i mašina u cilju osiguranja kvaliteta.
10.6.	Troškovi usluge dizajna promotivnih materijala i drugih marketinških alata
10.7.	Troškovi savjetovanja za generisanje energije iz obnovljivih izvora, izradu energetskih audita i elaborata, zaštitu okoliša, smanjenje i optimizacija korištenja prirodnih resursa, razvoj poslovanja po principima kružne ekonomije.

NAPOMENA: Troškovi prihvatljivih usluga ne mogu iznositi više od 15% iznosa finansijske podrške. Sve usluge koje su pobrojane kao usluge ili konsultantske usluge ulaze u ovaj procenat.

Izuzetno, a vezano za angažman konsultanta koji će pružiti podršku u realizaciji projekta (tačka 10.3.) maksimalni iznos finansiranja je vezan za iznos finansijske podrške, i to na sljedeći način:

Iznos tražene finansijske podrške (KM)	Prihvatljivo učešće troška angažmana konsultanata koji će pružiti podršku u realizaciji projekta u iznosu finansijske podrške (ovi troškovi ulaze u prihvatljive konsultantske troškove 15%)
15.000 KM-80.000 KM	4%
80.001 KM a manje ili jednako 200.000 KM	4% ili maksimalno 8.000 KM (što god je manje)
200.001 KM – 300.000 KM	4% ili maksimalno 10.000 KM (što god je manje)

### 2.8.3. Neprihvatljive investicije i troškovi

Neprihvatljive investicije i troškovi se ne mogu finansirati kroz ovaj javni poziv niti kroz sopstvena sredstva podnosioca prijave i oni su:

<sup>24</sup> „Internet stvari“ označava povezivanje uređaja putem interneta. Predstavlja mrežnu infrastrukturu u kojoj fizičke i virtualne "stvari" svih vrsta komuniciraju i nevidljivo su integrirane. Radi se o mreži fizičkih predmeta u koje su ugrađeni senzori, softver i druge tehnologije u svrhu povezivanja i razmjene podataka s drugim uređajima i sistemima putem interneta.



- Nabavka opreme, mašina, alata, komunikacijskih uređaja, hardvera i softvera te ostalih roba (djelomična ili potpuna) izvršena na osnovu donacija i poklona ili podrške u okviru međunarodnih projekata, donacija, odnosno iz bespovratnih sredstava bilo kojeg nivoa vlasti u BiH;
- Nabavka korištene opreme i poljoprivredne mehanizacije, građevinskog materijala;
- Popravka postojeće opreme;
- Kupovina poljoprivrednog i građevinskog zemljišta i već postojećih zgrada i objekata;
- Kupovina, obnova, rekonstrukcija, modernizacija objekata za najam ili prodaju;
- IT, komunikacijska i ostala oprema za redovno poslovanje koje nije povezano sa svrhom projekta;
- Adaptacija objekata za osobnu upotrebu;
- Međunarodna putovanja;
- Nabavka sirovina i poluproizvoda;
- Nabavka vozila svih kategorije (npr. kamioni, viljuškar, dostavna vozila, putnička vozila, itd.)<sup>25</sup>;
- Amortizacija dugotrajne imovine;
- Porezi uključujući **PDV**, carinske, uvozne dažbine i ostale naknade državi te usluge špedicije;
- Bankarski troškovi, troškovi garancija i slični troškovi;
- Troškovi konverzije, troškovi kursnih razlika i naknada;
- Troškovi plata i naknada za zaposlene ili troškovi vlastitog rada;
- Kazne, finansijski penali i sudski troškovi;
- Troškovi redovnog održavanja, amortizacije ili zakupa;
- Troškovi iznajmljivanja zemljišta, opreme, mašina ili prostora;
- Plaćanje u naturi i kompenzacija koja nije provedena preko poslovnog računa;
- Nabavka izvršena putem lizinga;
- Troškovi uređenja parcela nastalih prije pripremnih građevinskih radova na izgradnji objekata (uklanjanje vegetacije, ravnanje terena itd.);
- Ostale investicije i troškovi nespomenuti kao prihvatljivi.

**Napomena: Neprihvatljive investicije i troškovi se neće uzimati u obzir za finansiranje kroz ovaj javni poziv. Neprihvatljive investicije i troškovi se mogu navesti u poslovnom planu/budžetu kao posebno označena kategorija radi ispravne finansijske projekcije poslovanja poljoprivrednog gazdinstva. Ukoliko su neprihvatljivi troškovi dio investicije podnosilac je obavezan dokazati i izvore za finansiranje istih kao i realizaciju aktivnosti koje uključuju neprihvatljive troškove.**

#### **2.8.4. Sadržaj ponude**

Podnosilac prijave uz prijavu prilaže i najmanje jednu ponudu za svaku stavku koja je predmet investicionog ulaganja. Ponuda treba minimalno da sadrži:

- naziv, sjedište i matični broj dobavljača;
- naziv, sjedište i matični broj podnosioca zahtjeva, ako je podnosilac zahtjeva privredno društvo, zemljoradnička zadruga i preduzetnik,
- tehničko - tehnološke karakteristike za robu, radove i usluge koji čine predmet investicije, odnosno predmjer i predračun radova za izgradnju, pri čemu svaka stavka u ponudi mora da sadrži: jedinicu mjere, količinu, jediničnu cijenu i ukupnu cijenu stavke, kao i ukupnu cijenu ponude uključujući posebno iskazanu neto cijenu i iznos PDV-a izražen u KM, odnosno u eurima za strane dobavljače, kao i da sadrži podatke o osnovnom modelu i dodatnoj opremi;
- rok važenja ponude;
- broj, datum i mjesto izdavanja ponude;

---

<sup>25</sup> izuzev onih koja su navedena kao prihvatljiva.



- ovjeru dobavljača;
- rok isporuke robe ili radova;
- izjavu dobavljača pod punom materijalnom i krivičnom odgovornošću o tačnosti ponude.

***Dobavljač mora biti pravno lice čija je preovlađujuća djelatnost proizvodnja, zastupništvo ili distribucija predmeta ponude.***

***Dobavljač ne može biti povezano lice ili društvo sa podnosiocem prijave.***

### 2.8.5. Lista prihvatljivih zemalja porijekla kupljene robe

Roba koja je predmet investicije mora biti porijeklom iz zemalja prihvatljivih za EU<sup>26</sup>, osim u slučaju da je vrijednosti robe bez PDV-a ispod praga konkurentskog postupka od 100.000 EUR.

### 2.9. Rokovi završetka predloženog projekta

Sve aktivnosti, uključujući građevinske radove, nabavku opreme, ugradnju opreme, nabavku mašina i isporuku radova moraju biti završene do kraja trajanja EU4AGRI projekta ili najkasnije u roku od 12 mjeseci od datuma potpisivanja ugovora. Sve planirane investicije čiji predviđeni rok završetka prelazi ovaj rok će se smatrati neprihvatljivim i biće odbijene.

Investicijski projekti koji obuhvataju građevinske radove čija je realizacija u toku imaju pravo prijave na ovaj poziv, vodeći računa o iznad navedenom krajnjem roku za realizaciju te činjenici da će se svi troškovi nastali prije potpisivanja ugovora smatrati neprihvatljivim. U slučaju fazne izgradnje, po realizaciji investicije objekat mora dobiti upotrebnu dozvolu i biti stavljen u funkciju da bi se investicija smatrala završenom.

## 3. NAČIN PODNOŠENJA PRIJAVA I NJIHOVO OCJENJIVANJE

Prijave za podršku trebaju biti dostavljene u formi koju propisuje ovaj poziv, uključujući sve tražene priloge i dokumentaciju. Prijave se podnose na jednom od službenih jezika BiH. Rukom pisane i nepotpune prijave se neće uzeti u razmatranje.

### 3.1. Potrebna dokumentacija

Opća dokumentacija koju trebaju da dostave svi podnosioci prijave u skladu sa vrstom i namjenom investicije:

1. Ispravno popunjen obrazac prijave (Prilog 1) – Potpisana verzija u PDF formatu i verzija u word formatu;
2. Poslovni plan u traženom formatu (Prilog 2 – a i b – Složeni poslovni plan za iznose podrške veće od 80.000 KM ili Prilog 2 c i d – Projektni prijedlog za iznose finansijske podrške do 80.000 KM) – Potpisana verzija u PDF formatu (oba dokumenta) i **OBAVEZNO** verzija u word i excel formatu;
3. Pismo namjere sa planiranim iznosom sufinansiranja (Prilog 3) – Potpisana verzija u PDF formatu;
4. Lista za provjeru dostavljene dokumentacije i instrukcija za imenovanje dokumenata (Prilog 4);
5. Potpisana izjava da podnosilac prijave posluje u skladu sa UN globalnim principima (Prilog 5);
6. Lična karta odgovornog lica/vlasnika;

<sup>26</sup> Prihvatljive zemlje su: Austrija, Belgija, Bugarska, Češka Republika, Hrvatska, Kipar, Danska, Estonija, Finska, Francuska, Nemačka, Grčka, Mađarska, Irska, Italija, Letonija, Litvanija, Luksemburg, Malta, Holandija, Poljska, Portugal, Rumunija, Slovačka, Slovenija, Španija, Švedska, Velika Britanija, Albanija, Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Srbija, Turska, bivša Jugoslovenska Republika Makedonija, Island, Lihtenštajn, Norveška, Alžir, Jermenija, Azerbejdžan, Belorusija, Egipat, Gruzija, Izrael, Jordan, Liban, Libija, Moldavija, Maroko, Sirija, Tunis, Ukrajina i Palestina i Kosovo.

7. Ljekarsko uvjerenje ili drugi zvanični dokument koji dokazuje da je vlasnik ili odgovorno lice osoba sa invaliditetom - ukoliko je relevantno;
8. Registracija preduzeća/obrta/zadruga sa jasno iskazanom trenutnom vlasničkom strukturom (prva registracija i aktuelni izvod iz registra);
9. Bruto bilansi za 2022. godinu, potpisan i ovjeren od strane ovlaštenog računovođe.;
10. Dokaz da se podnosilac prijave aktivno bavi primarnom poljoprivrednom proizvodnjom najkasnije do 31.03.2021. godine (fakture o prodaje proizvoda, kartice prihoda od prodaje proizvoda, kartica nabavke sirovine i materijala i slično ovjerene od strane ovlaštenog računovođe, te **OBAVEZNO** potvrda o upisu u registra poljoprivrednih gazdinstava i detaljan prikaz o proizvodnji za 2021. i 2022. godinu;
11. Lista osiguranih lica za obveznika ili poresko uvjerenje o zaposlenim zaključno sa 31.12.2022.;
12. Lista dugotrajne imovine obrta/preduzetnika, preduzeća, ili zadruga ovjerena od strane ovlaštenog računovođe ;
13. Potpisana izjava da podnosilac prijave nema poreskih dugovanja po osnovu direktnih i indirektnih poreza. Napomena: U slučaju da podnosiocu prijave bude odobrena finansijska podrška obavezan je prije potpisivanja Ugovora o finansijskoj podršci dostaviti potvrdu izdatu od nadležnog organa da nema prispjelih a neizmirenih obaveza. Ova potvrda **NE MOŽE** biti starija od 30 dana od datuma dostavljanja iste. U slučaju ne dostavljanja tražene dokumentacije prijava će biti diskvalifikovana;
14. Važeća upotrebna dozvola za objekte u koje se instalira oprema koja je predmet investicije;
15. Dokaz o vlasništvu nad zemljištem gdje je planirana izgradnja ili Ugovor o zakupu ili koncesiji nad zemljištem na minimalno 10 godina od datuma objave Javnog poziva (ukoliko je relevantno-predmet investicije je izgradnja novog objekta);
16. Dokaz o vlasništvu nad objektom koji je predmet investicije (ZK izvadak) ili Ugovor o zakupu ili koncesiji nad objektom na minimalno 10 godina od datuma objave Javnog poziva – (ukoliko je relevantno-predmet investicije je dogradnja/adaptacija/sanacija/rekonstrukcija postojećeg objekta i/ili ugradnja opreme);
17. Najmanje jedna ponuda za svaku stavku predmetne investicije. Ponuda mora da sadrži sve elemente naznačene u Poglavlju 2.8.4.;
18. Veterinarski kontrolni broj - ako je relevantno;
19. Dokaz o aktuelnom članstvu u udruženju pčelara - ako je relevantno;
20. Dokaz o upisu u FITO registar u RS/registar sertifikata i certificiranih proizvoda u FBiH najkasnije 31.03.2021. - ako je relevantno;
21. Važeća vodozaštitna dozvola - ako je relevantno;
22. Dokaz o posjedovanju koncesije/relevantne dokumentacije izdate od nadležnog organa ukoliko investicija uključuje eksploataciju vodnih resursa (bunari, i sl.) (skenirani original ili ovjerene kopije);
23. Studija izvodljivosti ili tehnološki projekat ukoliko se investicija odnosi na proizvodnju energije iz obnovljivih izvora ili obradu otpada (skenirani original);
24. Potpisana izjava podnosioca prijave o broju radnih mjesta koja će biti kreirana;
25. Potpisana izjava podnosioca prijave o vrsti ugovora o radu za radna mjesta koja će biti kreirana
26. Potpisana izjava da podnosilac prijave nema blokirane bankovne račune. Napomena: U slučaju da podnosiocu prijave bude odobrena finansijska podrška obavezan je prije potpisivanja Ugovora o finansijskoj podršci dostaviti potvrde izdate od banaka u kojima ima otvoren račun da su svi računi aktivni, odnosno da nema blokirane račune. Ova potvrda **NE MOŽE** biti starija od 30 dana od datuma dostavljanja iste. U slučaju ne dostavljanja tražene dokumentacije prijava će biti diskvalifikovana;
27. Potpisana izjava vlasnika/odgovornog lica da preduzeće nije u postupku predstečajne nagodbe ili likvidacije<sup>27</sup>;
28. Potpisana izjava da vlasnik/odgovorno lice podnosioca prijave nije osuđivan za kazneno djelo vezano za svoje poslovanje na temelju pravosnažne presude<sup>28</sup>.

---

<sup>27</sup> Ukoliko bude potrebno, UNDP zadržava pravo prije potpisivanja ugovora zatražiti dokaze da se korisnik mjere podrške ne nalazi u navedenoj situaciji.

<sup>28</sup> Ibid

29. Potpisana izjava da vlasnik i odgovorno lice podnosioca prijave ne obnaša javnu funkciju ;
30. Potpisana izjava da zemljište/objekat u zakupu a koje je predmetom investicije nije u vlasništvu osobe koja obnaša javnu/izvršnu funkciju;
31. Izjava o povezanim licima.

**NAPOMENA:** Ukoliko je predmet investicije dogradnja/sanacija/adaptacija/rekonstrukcija i/ili ugradnja opreme u postojeći objekat u kome se odvijao/odvija proizvodni proces, podnosilac prijave je obavezan dostaviti postojeću upotrebnu dozvolu za taj objekat. Ukoliko je predmet investicije izgradnja novog objekta ili rekonstrukcija/adaptacija objekta u kom se nije odvijao proizvodni proces podnosilac prijave je obavezan pribaviti upotrebnu dozvolu za navedeni objekat. **Pribavljanje upotrebne dozvole je uvjet za pravdanje troškova.**

### 3.2. Način dostave prijave

Prijava se podnosi ISKLJUČIVO putem online platforme <https://javnipoziv.undp.ba>. Instrukcije za korištenje online platforme možete pronaći na istom linku. Prijave se mogu podnositi od **23.11.2022.godine**.

### 3.3. Krajnji rok za podnošenje prijave

Krajnji rok za podnošenje prijave je **31. januar 2023. godine do 15:00 sati**. Prijave podnesene nakon isteka roka se neće uzeti u razmatranje.

### 3.4. Dodatne informacije

Dodatna pitanja u vezi ovog poziva se mogu dostaviti putem formulara za pitanja na web stranici projekta <https://eu4agri.ba/postavi-pitanje> u periodu **od 24.11.2022. do 23.01.2023. godine**. Na sva pitanja koja stignu prije ili poslije navedenog roka se neće odgovarati. Prije postavljanja pitanja zainteresovani podnosioci prijave trebaju pažljivo pročitati dokument Smjernice za podnosioca prijave i postojeća pitanja i odgovore vezane za ovaj javni poziv. Projekat neće odgovarati na već odgovorena pitanja.

Pored toga, Projekat zadržava pravo da ne ponudi odgovor na generalna, nepotpuna i/ili neprecizna pitanja (npr. ukoliko se odgovor na pitanje nalazi u dokumentu Smjernice za podnosioca prijave ili su pitanja već adresirana u sekciji Pitanja i odgovori, i slično), te na pitanja koja se odnose na tehničku pomoć i/ili savjetovanje vezano za pripremu projektnog prijedloga ili prijave.

Svi odgovori na pitanja koji mogu biti relevantni i za ostale podnosioca prijave, redovno će se objavljivati na web stranici projekta <https://javnipoziv.undp.ba>

### 3.5. Informisanje potencijalnih podnosioca prijave o javnom pozivu

Neposredno nakon objave javnog poziva Projekat će organizovati informativnu/e sesiju/e tokom kojih će se prezentirati najvažniji aspekti javnog poziva, te ukazati na najčešće greške i propuste prilikom izrade prijave i poslovnog plana. Ukoliko ne bude moguće održati sesiju uz fizičko prisustvo, Projekat će istu održati putem nekih od online kanala (Facebook, Microsoft Teams, Zoom ili slično). Konačna informacija o održavanju informativne/ih sesije/a će biti objavljena na web stranici projekta EU4AGRI [www.eu4agri.ba](http://www.eu4agri.ba), UNDP web stranici [www.ba.undp.org](http://www.ba.undp.org) kao i putem medija.

## 4. BODOVANJE I ODABIR KORISNIKA BESPOVRATNIH SREDSTAVA

Podnesene prijave će provjeravati i ocjenjivati Komisija sastavljena od imenovanih predstavnika UNDP-a. Predstavnici relevantnih institucija (članovi Sektorske radne grupe za poljoprivredu i ruralni razvoj u okviru Projekta EU4AGRI) će također učestvovati u čitavom procesu ocjenjivanja pristiglih prijava.

Podnosilac prijave ovisno o iznosu tražene podrške priprema projektni prijedlog ili složeni poslovni plan.

### 4.1. Ocjena složenog poslovnog plana/projektnog prijedloga

Svi dostavljeni poslovni planovi će se ocjenjivati u četiri koraka, u skladu sa ispod propisanim kriterijima. Prva dva koraka su jednaka i za projektni prijedlog i za složeni poslovni plan. U trećem koraku postoji određena razlika ocjenjivanja zavisno da li se radi o projektnom prijedlogu ili složenom poslovnom planu.

**Prvi korak** je eliminatoran i predstavlja provjeru administrativne usklađenosti i ispunjenost općih i posebnih kriterija.

**Drugi korak** podrazumijeva ocjenu bazne godine i bodovanje podnesenog prijedloga na osnovu kvalitativnih kriterija definisanih u poglavlju 2.7.3 i u skladu sa tabelom za bodovanje.

**Treći korak** – kontrola i ocjena poslovnog plana/projektnog prijedloga se realizuje kroz 3 podkoraka i svaki od njih je eliminatoran.

**Četvrti korak** predstavlja terensku posjetu podnosiocima prijava koji su prošli prethodna tri koraka.

#### Korak 1: Provjera administrativne usklađenosti i ispunjenosti općih i posebnih kriterija

U sklopu prvog koraka, provjerava se njihova usklađenost s administrativnim te općim i posebnim kriterijima (poglavlje 2.7.1. i 2.7.2.).

Ukoliko podnesena prijava ne zadovoljava navedene zahtjeve, **prijava neće biti dalje razmatrana.**

#### Korak 2: Ocjena bazne godine i bodovanje podnesenog prijedloga na osnovu kvalitativnih kriterija

Prijave koje su zadovoljile administrativnu provjeru, ispunile opće i posebne kriterije prihvatljivosti podnosioca prijava prolaze ocjenu bazne godine 2022.

##### a) Ocjena bazne godine – 2022.

Ocjena bazne godine se vrši na osnovu dostavljenih bruto bilansa za 2022.godinu. Ocjena i rangiranja u oba slučaja se vrši na isti način.

Svi podnosioci prijave, bez obzira na oblik registracije su obavezni dostaviti podatke koji će omogućiti izračun pokazatelja za ocjenu bazne godine. Bruto bilansi moraju biti ovjereni od strane ovlaštenog računovođe. Obrazac dokumenata u kojima se dostavljaju obavezni podaci je sastavni dio Prijavnog paketa.

Podnosioci prijave će biti u obavezi na zahtjev projekta u toku ocjene poslovnog plana dostaviti i zvanične finansijske izvještaje za 2022.godinu te će u slučaju većeg odstupanja od bruto bilanse podnosioc biti u obavezi da napravi korekciju poslovnog plana i isti će biti ocjenjen u skladu sa novim podacima.

Ocjena bazne godine na osnovu pokazatelja datih u Tabeli se vrši tako što se, u zavisnosti od bodova, svaki koeficijent množi sa ponderom te se na takav način dobiva broj bodova za taj koeficijent. Na primjer, firma ABC d.o.o. ima koeficijent tekuće likvidnosti veći od 1,5 te će shodno tome dobiti 2 boda i primijenit će se ponder od 2 za taj koeficijent. Ukupni broj bodova će iznositi 4.

U slučaju da je ukupni broj ponderisanih bodova za ocjenjivanje bazne godine manji od 10 bodova, poslovni plan se neće dalje evaluirati (tabela pokazatelja, ispod).

(Tabela pokazatelja)

Pokazatelji	Granične vrijednosti	Bodovi	Ponder	Ukupno maksimalno
Koeficijent tekuće likvidnosti (kratkotrajna imovina/kratkoročne obveze)	>1,5	2	2	4
	0,8 - 1,5	1		
	<0,8	0		
Pokazatelj zaduženosti Omjer duga i EBITDA (kratkoročne + dugoročne finansijske obaveze - gotovina)/EBITDA	<1	3	2	6
	1 – 2	2		
	2 – 3	1		
	>3	0		
Koeficijent obrta ukupne imovine (ukupni prihodi / ukupna imovina)	>12% iznad procjenjene prosječne vrijednosti grane <sup>29</sup>	2	1	2
	Manje ili jednako od 8% ispod procjenjene prosječne vrijednosti grane do ili jednako 12% iznad procjenjene prosječne vrijednosti grane	1		
	>8% ispod procjenjene prosječne vrijednosti grane	0		
Pokazatelj profitabilnosti EBITDA marža = ((dobit prije oporezivanja + kamata + amortizacija) / ukupni prihodi)	>9%	3	2	6
	7-9%	2		
	<7%	1		
Stopa povrata kapitala (dobit poslije oporezivanja / kapital i rezerve)	>5%	2	1	2
	3 - 5%	1		
	<3%	0		
<b>UKUPNO</b>				<b>20</b>

Za ocjenu bazne godine primijenit će se dobiveni zbir iz prethodne tabele i utvrditi ocjena bazne godine kroz tabelu priloženu ispod.

(Tabela za ocjenu bazne godine)

Ocjena	Zbir ponderisanih bodova
Vrlo dobar	18 - 20
Dobar	15 - 17
Zadovoljavajući	10 - 14
Neprihvatljiv	0 - 9

## b.) Bodovanje prijava na osnovu kvalitativnih kriterija

<sup>29</sup> Procjena vrijednosti grana: Proizvodnja mlijeka (kravlje) - 0.39, Proizvodnja mlijeka (kozje, ovčje) - 0.23, Proizvodnja goveđeg mesa - 0.64, Proizvodnja kozjeg ili ovčjeg mesa - 0.23, Proizvodnja svinjskog mesa - 0.52, Proizvodnja pilećeg mesa - 0.99, Proizvodnja jaja - 0.99, Uzgoj žitarica i uljarica - 0.30, Uzgoj voća - 0.37, Uzgoj grožđa (vinogradarstvo) - 0.07, Uzgoj maslina - 0.1, Uzgoj povrća - 0.72, Proizvodnja sadnog materijala (sadnice voća, presadnice povrća i sjemenski krompir) - 0.42, Uzgoj začinskog bilja, ljekobilja i gljiva - 0.26, Proizvodnja meda - 1.11, Uzgoj morske ribe - 0.25, Uzgoj slatkodvodne ribe - 0.35.

Prijave koje imaju ocjenu bazne godine minimalno „zadovoljavajući“ ocjenjuju se na osnovu kriterija navedenih u nastavku.

**TABELA: OCJENA PRIJAVA NA OSNOVU KVALITATIVNIH KRITERIJA**

Br.	Kriterij	Bodovi	Max. bodova	Sredstva verifikacije	
1	Vlasnik ili odgovorno lice podnosioca prijave je žena	DA	5	5	Kopija registracije podnosioca prijave (preduzeće, obrt, preduzetnik, zadruga); Kopija lične/osobne karte podnosioca
		NE	0		
2	Vlasnik/ca ili odgovorno lice podnosioca prijave je mlađi/a od 40 godina	DA	5	5	Kopija lične/ osobne karte podnosioca
		NE	0		
3	Vlasnik/ca ili odgovorno lice podnosioca prijave je osoba s invaliditetom	DA	5	5	Ljekarsko uvjerenje ili drugi zvanični dokument koji dokazuje da je vlasnik ili odgovorno lice osoba sa invaliditetom
		NE	0		
4	Godine iskustva u poslovanju u sektoru za koji se aplicira	Više od 2 a manje od 5	20	20	Kopija registracije podnosioca prijave; Kopija potvrde o upisu u RPG Ažurirane liste upisa u registra poljoprivrednih gazdinstava Relevantne kopije faktura/analitičkih kartica za prodate proizvode iz kojih je vidljivo koliko dugo podnosilac prijave posluje u sektoru za koji se prijavljuje
		Više od 5 a manje od 8	15		
		8 i više	5		
5	Investicija se realizuje u sektoru	Uzgoj voća, vinove loze i maslina	25	25	Poslovni plan/Projektni prijedlog
		Uzgoj povrća			
		Uzgoj ribe			
		Uzgoj gljiva, začinskog bilja, ljekobilja i proizvodnja meda	15		
		Uzgoj žitarica	10		
		Proizvodnja sadnog materijala			
Proizvodnja mesa, mlijeka i jaja	5				
6	Investicija je planirana na teritoriji jedinica lokalne samouprave (JLS) koje spadaju u nerazvijene u RS ili grupa IV u FBiH ili izrazito nerazvijene u RS ili grupa V u FBiH	DA	10	10	Poslovni plan/Projektni prijedlog
		NE	0		
7	Poljoprivredno gazdinstvo se nalazi na nadmorskoj visini višoj od 600 metara	DA NE	10 0	10	Poslovni plan/Projektni prijedlog (uz provjeru tokom verifikacijske posjete).
8		Više od 70%	20	20	

	Finansijsko učešće Podnosioca prijave u investiciji	Više od 55% a manje ili jednako 70%	15		Pismo namjere sa planiranim iznosom sufinansiranja (Prilog 3)
		od 40% (35% za sektor voća i povrća) do 55%	10		
9	Kvalitet narativnog dijela poslovnog plana	Narativni dio projektnog prijedloga je detaljan i uključuje sve segmente traženog formata i potkrijepljen je dokaznom dokumentacijom za sve tvrdnje.	40	40	Narativni dio poslovnog plana/projektnog prijedloga
		Narativni dio projektnog prijedloga je potpun u skladu sa propisanim formatom , pruženi su odgovori na sva pitanja ali nije dat detaljan opis niti je dostavljena sva dokazna dokumentacija.	25		
		Narativni dio projektnog prijedloga pruža minimum traženih informacija, svi segmenti propisanog formata su popunjeni ali nisu pruženi potpuni odgovori na sva pitanja.	10		
10	Broj novih stalnih radnih mjesta koja će biti stvorena kroz investiciju. Navedeni broj radnika se odnosi na broj radnika koji će dodatno biti zaposleni na obavezan broj novozaposlenih	>3	25	25	Izjava Podnosioca prijave o broju radnih mjesta koja će biti kreirana; Napomena: Podaci navedeni u Izjavi u slučaju odobrenja finansijske podrške će postati Ugovorna obaveza
		2 do 3	15		
		1	10		
11	Vrsta ugovora o radu koji se sklapa sa novozaposlenim (uključuje i obavezno zapošljavanje)	Ugovor o zapošljavanju na neodređeno radno vrijeme sa svim novozaposlenim	20	20	Izjava Podnosioca prijave o vrsti ugovora o radu za radna mjesta koja će biti kreirana; Napomena: Podaci navedeni u Izjavi u slučaju odobrenja finansijske podrške će postati Ugovorna obaveza
		Ugovor o zapošljavanju na neodređeno radno vrijeme sa 50% i više novozaposlenih. Sa ostalim zaposlenim se sklapa ugovor na određeno radno vrijeme	15		
		Ugovor o zapošljavanju na neodređeno radno vrijeme sa manje od 50% novozaposlenih. Sa ostalim zaposlenim se sklapa ugovor na određeno radno vrijeme	10		
12	Planirana investicija se odnosi na:	Mjere za prilagođavanje ili ublažavanje negativnog	15	65	Poslovni plan/Projektни prijedlog; Ponude za investiciju;

		uticaja klimatskih promjena <sup>30</sup>			Potvrda nadležnih instituta/zavoda
		Unapređenje uzgoja autohtonih vrsta/sorti	10		
		Mjere zaštite biodiverziteta	10		
		Mjere za zaštitu vode/zraka/zemljišta	10		
		Uvođenje i/ili unapređenje korištenja obnovljivih izvora energije	10		
		Unapređenje upravljanja otpadom	10		
13	Planirana investicija doprinosi digitalnoj tranziciji kroz optimizaciju procesa proizvodnje korištenjem digitalnih tehnologija:	Optimizacija procesa proizvodnje korištenjem digitalnih tehnologija;	10	30	Poslovni plan/Projektни prijedlog
		Optimizacija organizacije poslovanja korištenjem digitalne tehnologije (npr. optimizacija horizontalnih funkcija kao što su finansijsko upravljanje, upravljanje ljudskim resursima, lancima nabavke i sl.);	10		
		Razvoj novih kanala prodaje i digitalnih alata za unapređenje odnosa sa kupcima.	10		
14	Investicija se odnosi na uvođenje standarda	Certifikacija u skladu sa standardom/sistemom kontrole kvalitete	20	20	Poslovni plan/Projektни prijedlog Ponude dobavljača
<b>Maksimalan ukupan broj bodova:</b>				<b>300</b>	

Nakon ocjenjivanja prijedloga u skladu s navedenim kriterijima, definiše se rang lista u skladu s ostvarenim brojem bodova. **Da bi prijave bile dalje razmatrane moraju osvojiti minimalno 80 od ukupnih 300 bodova.**

U slučaju da dvije ili više prijava imaju isti broj bodova, prednost će se davati onim prijedlozima koji ostvare veći broj bodova u odnosu na sljedeće kriterije, uzimajući u obzir prioritetni redoslijed navedenih kriterija:

- 1) Sektor u kome se realizuje investicije;
- 2) Planirana investicija značajno doprinosi održivoj proizvodnji kroz generisanje/korištenje obnovljivih izvora energije, smanjenje otpada, zaštitu okoliša i biodiverziteta, te druge aktivnosti koje doprinose održivom razvoju;
- 3) Podnosioci prijava su mladi, žene, osobe sa invaliditetom;
- 4) Iznos sufinansiranja.

<sup>30</sup> Sistemi za navodnjavanje, orošavanje i zasjenjivanje, protivgradne mreže, ventilacioni sistemi u štalama i sl.



### **Korak 3: Kontrola i ocjena podnosioca prijave i poslovnog plana/projektnog prijedloga**

Prijave koje su prošle prvu administrativnu provjeru i provjeru ispunjenosti općih i posebnih kriterija (Korak 1) te ocjenu bazne godine i koje su rangirane na osnovu kvalitativnih kriterija, bit će podvrgnute ocjenjivanju poslovnog plana. Poslovni planovi/projektni prijedlozi će se ocjenjivati sukcesivno prema rang listi ocjene prijave dobivenoj na osnovu kvalitativnih kriterija i to tako što će se najprije ocjenjivati najbolje rangirane prijave čija zbirna potraživana vrijednost ne prelazi vrijednost raspoloživih sredstava Projekta od 3.5 miliona KM.

Ukoliko ocjena poslovnog plana/projektnog prijedloga za prvorangirane prijave pokaže da neki od njih ne zadovoljava kriterije za pozitivnu ocjenu poslovnog plana, Projekat će uzeti sljedeću prijavu sa prvobitne rang liste. Na primjer, zaprimljeno je 100 prijava, te su iste prošle administrativne, opće i posebne kriterije. Od 100 prijava, 60 je zadovoljilo kriterije i rangirane su na osnovu kvalitativnih kriterija. Ukupna raspoloživa sredstva iznose 3.5 miliona KM te će se uzeti u razmatranje poslovni planovi/projektni prijedlozi za, na primjer, 20 najbolje rangiranih prijava čija ukupna tražena vrijednost podrške ne prelazi raspoloživa sredstva podrške od 3.5 miliona KM. Ukoliko jedna od tih 20 prijava ne bude ispunjavala kriterije za prolaznost poslovnog plana/projektnog prijedloga, Projekat će odabrati sljedeću rangiranu prijavu te će za nju uraditi ocjenu poslovnog plana/projektnog prijedloga. Ovakav način će se primjenjivati sve dok ne budu odabrane one prijave koje u potpunosti iskorištavaju raspoloživa sredstva podrške ili kada se ocjene sve prijave i odaberu one koje zadovoljavaju zahtjeve ekonomske održivosti poslovnog plana/projektnog prijedloga.

Kontrola i ocjena podnosioca prijave i poslovnog plana/projektnog prijedloga se vrši na osnovu dostavljenih podataka i to kroz sljedeće pod-korake:

#### **a) Kontrola ispravnosti podataka unesenih u tablice za izračun pokazatelja koji se koriste za ocjenu podnosioca prijave i poslovnog plana/projektnog prijedloga**

U ovom pod-koraku će biti izvršena provjera ispravnosti/usklađenosti podataka sa dostupnim zvaničnim podacima kao i tehnička provjera ispravnosti tablica (format, formule i sl.). U slučaju postojanja tehničke greške (pogrešna formula i /ili format podatka) komisija zadržava pravo da napravi korekciju i u daljnjem procesu ocjenjivanja koristi podatke koji su dobiveni nakon korekcije.

Ukoliko komisija utvrdi neslaganje inicijalno unesenih podataka sa zvaničnim podacima Poslovni plan/projektni prijedlog će biti odbijen.

#### **b) Ocjena realnosti/ostvarivosti projekcija u poslovnom planu/projektnom prijedlogu**

Ocjena projekcije proizvodnje se vrši na osnovu referentne liste prinosa koja se nalazi u prilogu ovog dokumenta, te postojećih i planiranih proizvodnih kapaciteta Podnosioca prijave.

Ukoliko podnosilac prijave projektuje prinose koji značajno odstupaju od prinosa iz referentne liste (više od 25%) neophodno je da detaljno opiše i dokumentuje šta je doprinijelo navedenim odstupanjima prinosa (osim u narativnom dijelu navedeno mora biti vidljivo i u tabelama koje se odnose na poslovanje podnosioca).

Ocjena projekcije prodaje se vrši na osnovu dostavljene analize tržišta i dostavljenih dokaza o postojanju tržišta, analizi konkurencije te konkurentim prednostima proizvoda koji su predmet prodaje. Ukoliko Komisija zaključi da projekcije nisu adekvatno dokazane poslovni plan/projektni prijedlog će biti odbijen kao nerealan.

#### **c) Ocjena ekonomske opravdanosti složenog poslovnog plana:**

Ocjena ekonomske opravdanosti investicije se vrši na osnovu podataka prikazanih u tabelama za ekonomsko-finansijsku analizu koje su sastavni dio poslovnog plana a koji se odnose na direktne i indirektne efekte

investicije. Pod direktnim efektima se podrazumijevaju efekti koje je investicija prouzrokovala u sektoru u kome se ista realizuje dok indirektni efekti uključuju i efekte koje je investicija prouzročila na sve sektore u kojima podnosilac posluje a koji su prihvatljivi po Smjernicama za podnosiocce prijave.

Na osnovu informacija iz poslovnog plana ocjenjivat će se finansijski i nefinansijski indikatori/ efekti investicije i to na sljedeći način:

### Prvi korak je provjera Neto sadašnje vrijednosti (NPV)

- **Neto sadašnja vrijednost (NPV):** NPV se definira kao sadašnja vrijednost neto novčanih tokova i analizira profitabilnost planirane investicije. NPV daje diskontovanu vrijednost budućih neto novčanih tokova investicije. Za procjenu poslovnog plana, ekonomski tokovi ostvareni investicijom će koristiti diskontnu stopu od 5% . Da bi se smatrao održivim, poslovni plan mora imati neto sadašnju vrijednost (NPV) jednaku ili veću od nule na osnovu gore navedene diskontne stope od 5% na godišnjem nivou. Ukoliko posmatrani poslovni plan ne zadovoljava postavljeni kriterij smatra se neprihvatljivim i ne preporučuju za daljnju analizu.

### Drugi korak je ocjena interne stope rentabilnosti i nefinansijskih efekata investicije

- **Interna stopa povrata (IRR):** Interna stopa povrata je diskontna stopa pri kojoj je razlika između neto sadašnje vrijednosti novčanih priliva i odliva jednaka nuli, a izračunava se pronalaženjem diskontne stope koja izjednačava sadašnju vrijednost neto ekonomskog toka projekta sa nulom. IRR je godišnja efektivna stopa povrata koja se može ostvariti na uloženom kapitalu. Projekat je dobar investicioni prijedlog ako je IRR viši od projektne cijene kapitala a u slučaju ako nije poznata cijena kapitala, interna stopa povrata mora biti veća nego stopa povrata koja se može zaraditi u alternativnim investicijama (više od 5%). Ukoliko IRR zadovoljava postavljeni uslov prijava će biti bodovana sa 50 bodova.

- **Ocjena nefinansijskih efekata investicije**

Efekti investicije	Indikator/efekat	Broj bodova
Operacije	Uključuje efekte koji se odnose na unapređenje uslova rada, procesa proizvodnje i poslovanja	<b>50</b>  <b>Napomena:</b> Ukoliko podnosilac opiše i kvalitetno dokumentuje bar jedan od navedenih efekata osvaja 50 bodova)
Kvalitet	Uključuje efekte koji se odnose na kvalitet i sigurnost proizvoda i procesa	
Energetska efikasnost i odgovornost	Uključuje efekte koji se ne mogu kvantifikovati a odnose se na zahtjeve tržišta vezane za korištenje energije iz obnovljivih izvora	
Odgovoran odnos prema okolišu	Uključuje efekte koji se odnose na unapređenje poslovanja sa stanovišta upravljanja otpadom (uključuje i otpadne vode) i zadovoljavanje EU standarda.	
<b>UKUPNO</b>		<b>50</b>

Poslovni plan koji je **pozitivno ocjenjen u prvom koraku ocjene ekonomske opravdanosti** i koji u **drugom koraku** osvoji **minimalno 50 bodova** će biti predložen za daljnji proces ocjenjivanja, odnosno za terensku posjetu.

### c.2) Ocjenu ekonomske opravdanosti projektnog prijedloga:

Na osnovu informacija iz projektnog prijedloga vršiti će se ocjena nefinancijskih efekata investicije i to na sljedeći način:

<b>Efekti investicije</b>	<b>Indikator/efekat</b>	<b>Maksimalan broj bodova</b>
<b>Operacije</b>	Uključuje efekte koji se odnose na unapređenje uslova rada, procesa proizvodnje i poslovanja	<b>30</b>
<b>Kvalitet</b>	Uključuje efekte koji se odnose na kvalitet i sigurnost proizvoda i procesa	<b>30</b>
<b>Energetska efikasnost i odgovornost</b>	Uključuje efekte koji se ne mogu kvantifikovati a odnose se na zahtjeve tržišta vezane za korištenje energije iz obnovljivih izvora	<b>20</b>
<b>Odgovoran odnos prema okolišu</b>	Uključuje efekte koji se odnose na unapređenje poslovanja sa stanovišta upravljanja otpadom (uključuje i otpadne vode) i zadovoljavanje EU standarda.	<b>20</b>
<b>UKUPNO</b>		<b>100</b>

Projektni prijedlog koji osvoji minimalno 50 bodova **će biti predložen za daljnji proces ocjenjivanja , odnosno za terensku posjetu.**

Da bi indikatori/efekti bili prihvatljivi moraju biti detaljno opisani.

### Korak 4: Posjeta na terenu

Komisija sačinjena od predstavnika UNDP-a i institucionalnih partnera će vršiti posjetu na terenu podnosiocima prijava koji su uspješno prošli provjeru ispunjenosti općih i posebnih kriterija prihvatljivosti, bodovanje na osnovu kvalitativnih kriterija te ocjenu poslovnog plana. Cilj kontrole na terenu je da provjeri da li su informacije naznačene u dostavljenoj prijavi i pratećoj dokumentaciji u skladu sa stvarnim stanjem na terenu.

Ispunjenost navedenih minimalnih kriterija je obavezna i prijave koje ne ispune iste neće biti prihvaćene.

Nakon završene terenske provjere i pripremljenih zapisnika priprema se preliminarna listu prijava preporučenih za finansiranje.

## 5. OBAVIJEST O REZULTATIMA POZIVA

Komisija za odabir će nakon ocjenjivanja pristiglih prijava napraviti preliminarnu listu odabranih projekata koja će biti objavljena na web strani [projekta EU4AGRI: i](#).

Na rezultate preliminarne liste podnosioci prijava mogu uložiti prigovor, uz odgovarajući dokaz, u roku od 7 dana od dana objave preliminarne liste. Prigovori se predaju kroz online sistem.

Komisija za odabir će obavijestiti podnosioca prigovora o donesenoj odluci po prigovoru pismenim putem i utvrditi konačnu listu odabranih korisnika po isteku žalbenog roka. Konačna lista odabranih korisnika će također biti objavljena na web stranicama [www.eu4agri.ba](http://www.eu4agri.ba) i [www.ba.undp.org](http://www.ba.undp.org). Na konačnu listu odabranih korisnika neće biti moguće uložiti prigovor.

Predviđeni indikativni vremenski okvir za provedbu procesa odabira je sljedeći:

AKTIVNOST	DATUM
Objava poziva	18.11.2022.
Krajnji rok za dodatne upite i pojašnjenja	23.01.2023.
Rok za podnošenje prijedloga	31.01.2023.
Obavijest o preliminarnim rezultatima poziva	15.05.2023.
Rok za prigovore	23.05.2023.
Obavijest o konačnim rezultatima poziva	10.06.2023.
Potpisivanje ugovora sa odabranim korisnicima	Od 10.06.2023.

## 6. ODLUKA O DODJELI SREDSTAVA I POTPISIVANJE UGOVORA

Nakon odluke o dodjeli sredstava po osnovu ovog javnog poziva, odabranim korisnicima će se na potpis dostaviti ugovor o dodjeli sredstava, u skladu sa UNDP-ovim pravilima, u kojem će se definisati obaveze te rokovi realizacije samog projekta. UNDP će se obavezati da isplati sredstva u skladu s odabranim prijavama i ugovorom, dok će se korisnici obavezati da će sve planove i obaveze koje su naveli u prijavi i koje su ocjenjivane tokom evaluacije realizirati. Novčana sredstva koja će biti isplaćena odabranim korisnicima će biti uslovljena realizacijom predstavljenih planova i obaveza. Ovi planovi i preuzete obaveze bit će predmet detaljnog praćenja i kontrole. Nepotpuna realizacija i odstupanja od planova prezentiranih kroz prijave može rezultirati potpunim ili djelomičnim povlačenjem novčanih sredstava od strane UNDP-a.

Po odobrenju Projekta, korisnici će **morati dostaviti bankovnu garanciju** na ukupan iznos finansiranja kroz mjeru podrške, ukoliko odaberu **avansnu isplatu sredstava podrške**. Više informacija o sadržaju i izdavanju bankovne garancije je dato u dijelu 2.6. *Visina bespovratnih sredstava kroz mjeru podrške investicijama u primarnu proizvodnju.*

Korisnici sredstava podrške moraju osigurati **održivost projekta**, odnosno tokom razdoblja trajanja Projekta moraju osigurati:

- zadržavanje istog broja radnika;
- vlasništvo nad materijalnom ili nematerijalnom imovinom nabavljenom kao rezultat podrške ostaje nepromijenjeno, tj. korisnik ne smije prodavati, otuđivati, prebacivati ili na bilo koji drugi način izvršiti transfer nad vlasništvom nabavljenih stvari prema trećim fizičkim i pravnim licima minimalno 3 godine od završetka ugovora;
- održavanje opreme i druge imovine nabavljene tokom projekta u skladu sa preporukama proizvođača i/ili dobavljača;
- čuvanje cjelokupne dokumentacije koja se odnosi na Ugovor sa UNDP od dana sklapanja Ugovora.

Korisnici su obavezni da dostavljaju izvještaje Projektu na godišnjem nivou do kraja 2023. godine, kako bi se omogućilo praćenje (monitoring) razvojnih efekata u sektoru poljoprivrede. U slučaju odstupanja ili nepoštivanja odredbi mjere podrške, UNDP će pokrenuti postupak za povrat sredstava.

## 7. NAČIN ISPLATE SREDSTAVA

Isplata sredstava odabranim korisnicima se može vršiti na dva načina:

1. Korisnik **finansira cjelokupnu investiciju** sopstvenim ili kreditnim sredstvima, a po završetku investicije i ispunjenja svih ugovornih obaveza Projekat vrše isplatu odobrenih sredstava (refundiranje troškova).
2. Korisnik dobije **avansnu uplatu odobrenih sredstava** podrške za realizaciju predmetne investicije. U ovom slučaju će se koristiti instrument **bankovne garancije** za osiguranje odobrenih sredstava. Instrument bankovne garancije je detaljnije opisan u poglavlju 2.6. *Visina bespovratnih sredstava kroz mjeru podrške investicijama u primarnu proizvodnju.*

## 8. PODRŠKA U TOKU REALIZACIJE INVESTICIJA

U skladu sa dostupnim projektnim resursima, Projekat će pružiti tehničku pomoć odabranim korisnicima sredstava finansijske podrške u realizaciji odobrene investicije, uključujući savjetovanje o tehničkom i tehnološkom rješenju, tehnologiji proizvodnje, standarda i sertifikata, nabavke opreme i mašina i ostalog.

## 9. IZVJEŠTAVANJE I PRAVDANJE TROŠKOVA ZA PREDMETNU INVESTICIJU

### Izveštavanje

Odabrani korisnici sredstava finansijske podrške dužni su vršiti izvještavanje o napretku provođenja predmetnog projekta, uključujući izvještaj(e) o napretku i završni tehnički izvještaj. Izvještaji o napretku trebaju sadržavati sve pojedinosti o aktivnostima i dokaze vezane uz provođenje predmetnog projekta.

Uz izvještaje je potrebno dostaviti i dokumentaciju koja potkrepljuje realizaciju ciljeva postavljenih u Ugovoru o finansijskoj podršci, kao što su:

- Lista osiguranih lica za obveznika ili poresko uvjerenje o zaposlenim izdato od nadležne Poreske uprave ne starije od 30 dana od datuma podnošenja izvještaja;
- Finansijske izvještaje (bilanse stanja i uspjeha) i sl.

### Pravdanje troškova

Pravdanje troškova za predmetnu investiciju će se vršiti putem finansijskog izvještaja i odgovarajuće dokumentacije, čiji datumi izdavanja mogu biti samo poslije datuma potpisivanja Ugovora.

Sve uplate vezane za investiciju i ugovor sa UNDP BiH se MORAJU vršiti isključivo putem bankovnog računa (100%) i moraju imati dokaz o plaćanju. Gotovinska plaćanja, kompenzacije i ostali vidovi plaćanja se neće prihvaćati. Finansijski izvještaj mora pratiti **originalna** dokumentacija za pravdanje troškova (fakture, predračuni/ponude, otpremnice, carinske deklaracije, bankovni izvodi, nalozi za plaćanje i slično).

Detaljne informacije o načinu i dinamici izvještavanja i pravdanja troškova korisnici će dobiti nakon potpisivanja ugovora o finansijskoj podršci.

Projekti će odabranim korisnicima osigurati odgovarajuće obrasce i upute za izvještavanje i pravdanje troškova.

## 10. KONTROLA REALIZACIJE INVESTICIJE I PRAĆENJE

Komisija sačinjena od predstavnika Projekta i institucionalnih partnera će provoditi detaljno praćenje provedbe odobrenih investicija. Podnosilac prijave se svojim potpisom na prijavi za ovaj javni poziv obavezuje da će omogućiti neometan i cjelovit pristup dokumentaciji, poslovnom prostoru i ostalim relevantnim objektima, zasadima, njivama i opremi, kako bi se mogao utvrditi stvarni stepen provedbe investicije. Svrha takvih posjeta s jedne strane je provjera realizacije investicije u skladu sa dogovorenim planovima, provjera postojanje opreme, mašina i objekata koji su predmet investicije, njihove ispravnosti i namjenskog korištenja itd. S druge strane, posjete služe za prikupljanje informacija i podataka o izvršenju i učinku investicije na gazdinstvu u smislu u smislu povećanja produktivnosti, smanjenja troškova operacija, kao i povećanja prihoda i profitabilnosti gazdinstva.

Za vrijeme kontrole na terenu komisija će provjeravati poljoprivredno zemljište, zasade, stočni fond, poslovni i proizvodni prostor, objekte, uređaje i robu, kao i poslovnu dokumentaciju korisnika sredstava finansijske podrške. Komisija može provjeriti i dokumentaciju podnosioca zahtjeva koja se odnosi na ta prava, provjeriti poslovne knjige i dokumente kao što su računi, popisi, dokumentacija o prihvatljivosti, potvrde plaćanja, popisi garantnih listova, odluke/rješenja, ugovori, potvrde, podaci o korištenom materijalu i izvršenim radovima, kao i bankovni izvještaji koje posjeduje korisnik.

Praćenje korisnika će se vršiti i nakon završene investicije u toku trajanja Projekta. Korisnik je dužan saradivati sa projektnim osobljem i komisijama za praćenje prilikom terenskih posjeta, kao i pružati potrebne informacije i dokumentaciju o samom poslovanju korisnika i uticaju provedene investicije na poslovanje korisnika.

Sve zloupotrebe odobrenih projektnih sredstava će biti istražene i po potrebi sankcionisane u saradnji sa nadležnim institucijama BiH, entiteta i drugih nivoa vlasti.

## **11. PROMOCIJA PROJEKATA I OZNAČAVANJE OBJEKATA I OPREME FINANSIRANIH KROZ MJERU PODRŠKE PROJEKATA**

Korisnik sredstava mjere podrške s kojim se potpiše Ugovor u okviru ovog javnog poziva će biti propisno označen (poslovna jedinica) informativnom pločom koja jasno naznačava da je poslovanje tog korisnika sufinansirano sredstvima EU kroz EU4AGRI Projekat. Informativna ploča treba biti izrađena od trajnog materijala (npr. plastike, metala itd.) i treba nositi natpis „Finansirano sredstvima EU kroz projekt EU4AGRI“. Ovakva informativna ploča mora biti postavljena na najvidljivijem mjestu na zidu poslovnih prostorija/objekata u kojima je smješteno sjedište korisnika mjere podrške ili na glavnom ulazu u ured(e).

Osim ovakve opće informativne ploče koja se odnosi na rad korisnika mjere podrške, u slučaju sufinansiranja određene opreme, potrebno ju je označiti odgovarajućim označavajućim naljepnicama s tekstem „Sufinansirano sredstvima EU kroz projekt EU4AGRI“. Dimenzije naljepnica će ovisiti o dimenzijama opreme na koju se stavljaju.

Ove označavajuće naljepnice i informativne ploče moraju biti vidljivo istaknute na opremi kroz period trajanja projekta. Troškove izrade informativne ploče kao i naljepnica će snositi UNDP dok je odgovornost korisnika sredstava da obezbijedi njihovo stručno postavljanje.

## **12. IZMJENE I/ILI ISPRAVKE JAVNOG POZIVA**

Javni poziv je moguće izmijeniti ili ispraviti najkasnije do 10.01.2023. godine. Izmjena i/ili ispravak Javnog poziva objavljuje se na web stranicama na kojima je objavljen Javni poziv.

## PRILOZI

**Prilog 1. Obrazac poslovnog plana (1a i 1b) / Obrazac Projektnog prijedloga (1c i 1d).** Ovaj dokumenti se sastoje iz dva dokumenta (Word i Excel) te se oba mogu pronaći u sekciji Prilozi. Ovisno o traženom iznosu podrške podnosilac popunjava Projektni prijedlog (za iznose do 80.000 KM) ili Poslovni plan (za iznose veće od 80.000 KM).

**Prilog 2. Pismo namjere za sufinansiranje projekta**

Ovaj dokument je dostupan kao poseban Word dokument i može se pronaći u sekciji Prilozi.

**Prilog 3. Izjava o poslovanju u skladu sa UN global compact**

Ovaj dokument je dostupan kao poseban Word dokument i može se pronaći u sekciji Prilozi.

**Prilog 4. Izjava o povezanim licima** Ovaj dokument je dostupan kao poseban Word dokument i može se pronaći u sekciji Prilozi.

**Prilog 5. Referentna lista prinosa**